

Karta Opisu Przedmiotu

Kierunek studiów	Ekonomia
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
Specjalność	Zarządzanie i ekonomia regionu
Forma studiów	Studia stacjonarne
Semestr studiów	II

Nazwa przedmiotu		Koncepcja zrównoważonego rozwoju w ekonomii regionu		Nauki podst. (T/N)		T	
Subject Title		Sustainable development in regional economics					
ECTS (pkt.)				Tryb zaliczenia przedmiotu		Kod przedmiotu	
Całk.	4	Kont.	1,2	Prakt.		Egzamin	EKM042
Wymagania wstępne w zakresie przedmiotu	Nazwy przedmiotów		mikro- i makroekonomia, polityka gospodarcza, zarządzanie gospodarką regionalną, zarządzanie zrównoważonym rozwojem regionalnym				
	Wiedza		1. K_W01 2. K_W02 ... K_W03, K_W06, K_W07, K_W08, K_W09,				
	Umiejętności		1. K_U01, K_U02, 2. K_U05, K_U06, K_U07, K_U08				
	Kompetencje społeczne		1. K_K01, K_K02 2. K_K07, K_K08, K_K09				
Program przedmiotu							

Forma zajęć	L. godz. zajęć w sem.		Prowadzący zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)
	Całkowita	Kontaktowa	
Wykład	90	30	dr hab. Krzysztof Malik, prof. PO
Ćwiczenia			
Laboratorium			
Projekt			
Seminarium			

Treści kształcenia			
Wykład	Sposób realizacji	wykład-sala audytoryjna	
Lp.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Sustainable development - istota, definiowanie, filary koncepcji wg Pearse'a i Markandyji		4
2.	Sustainable development - geneza i ewolucja koncepcji		4
3.	Związek koncepcji rozwoju zrównoważonego z rozwojem i polityką rozwoju regionu		4
4.	Innowacyjność i równowazenie rozwoju		4
5.	W kierunku operacjonalizacji i implementacji rozwoju zrównoważonego w polityce rozwoju regionu		6
6.	Kategorie efektywności i komplementarności w ocenie równowazenia rozwoju regionu		4
7.	Rozwój zrównoważony w Strategii Europa 2020		4
L. godz. pracy własnej studenta		60	L. godz. kontaktowych w sem. 30
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		egzamin pisemny	

Efekty kształcenia dla przedmiotu - po zakończonym cyklu kształcenia	Wiedza	<p>K_W18 Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o problemach</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych właściwych dla zarządzania rozwojem regionu ze <p>K_W19 Ma rozszerzoną wiedzę na temat terminologii, teorii i</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. praktyki w obrębie zarządzania rozwojem regionu i gospodarki regionalnej <p>K_W20 Ma pogłębioną wiedzę o koncepcji rozwoju</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. zrównoważonego w polityce rozwoju lokalnego i regionalnego <p>K_W22 Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą powiązań</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. występujących w gospodarce, w szczególności lokalnej i regionalnej, zna instrumenty finansowania rozwoju regionu.
	Umiejętności	<p>K_U15 Potrafi samodzielnie wybrać i zastosować adekwatny dla zarządzania rozwojem regionu sposób postępowania, ze</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. szczególnym uwzględnieniem aspektów społecznych, gospodarczych i ekologiczno-przestrzennych rozwoju lokalnego i regionalnego. <p>K_U16 Potrafi samodzielnie kreować oryginalne scenariusze</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. rozwiązań dla złożonych problemów związanych z rozwojem regionalnym
	Kompetencje społeczne	<p>K_K15 Jest przygotowany do uczestniczenia i koordynowania działań w obszarze gospodarki regionu oraz potrafi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. przewidywać prawne, społeczne, ekonomiczne i ekologiczne skutki swojej działalności <p>K_K17 Rozumie i praktykuje zasadę odpowiedzialności</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. społecznej w kreowaniu rozwoju regionu i długookresowej polityki tego rozwoju (sustainable development). <p>K_K19 Jest przygotowany do uczestniczenia w działaniach w obszarze gospodarki (ze szczególnym uwzględnieniem</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. ekonomii regionu) oraz potrafi przewidywać wielowymiarowe skutki działalności gospodarczej. <p>K_K14 Utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. realizowanymi w praktyce w obszarze zarządzania rozwojem regionu.

Metody dydaktyczne:

prezentowanie wiedzy ilustrowanej przykładami z woj. opolskiego. Wywoływanie dyskusji mających twórczo aktywizować studentów

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

Egzamin pisemny oceniający syntetyczną wiedzę o rozwoju zrównoważonym jako koncepcji rozwoju regionu oraz koncepcji polityki (strategii tego rozwoju) na poziomie województwa

Literatura podstawowa:

- Fiedor B. (red.) 2002, Czaja S., Graczyk A., Jakubczyk Z., Podstawy ekonomii środowiska i zasobów naturalnych. Wyd. C.H.Beck, Warszawa
- [1] Borys T. (red.) 2005, Wskaźniki zrównoważonego rozwoju, Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko, Warszawa-Białystok
- [2] Malik K.(2004) Efektywność zrównoważonego i trwałego rozwoju w wymiarze lokalnym i regionalnym. Wyd. Instytut Śląski, Opole
- [3] Malik K. (red.) 2007, Programowanie rozwoju regionalnego – Instrumentarium rozwoju. Ład społeczny, Komitet Nauk o Pracy i Polityce Społecznej PAN, Komitet Przestrzennego Zagospodarowania Kraju
- [4] PAN, Wyd. Instytut Śląski, Opole, s. 464.
- Malik K. (red.) 2008, Monitorowanie rozwoju regionu – wymiar społeczny, ekonomiczny i środowiskowych, tom 1 i 2, Politechnika Opolska, Samorząd Województwa Opolskiego, Komitet Nauk
- [5] o Pracy i Polityce Społecznej PAN, Wyd. Instytut Śląski, Opole,

- Malik K. (red.) 2009, Ewaluacja rozwoju regionu w wymiarze społecznym, gospodarczym i środowiskowym, Politechnika Opolska, Samorząd Województwa Opolskiego, Komitet Nauk o Pracy i
- [6] Polityki Społecznej PAN, KPZK PAN, wyd. Instytut Śląski, Opole
- Malik K. (red.) 2008, Województwo opolskie regionem zrównoważonego rozwoju – foresight regionalny do 2020 roku. Kluczowe obszary badawcze i opisy scenariuszowe, Politechnika Opolska. Wyd. Instytut
- [7] Śląski, Opole
- Malik K., Ewaluacja polityki rozwoju regionu. Metody, konteksty i wymiary rozwoju
- [8] zrównoważonego. Studia Tom CXXXV, KPZK PAN, Warszawa 2011

Literatura uzupełniająca:

- Górka K., Poskrobko B., Radecki W., 2001, Ochrona środowiska. Problemy ekonomiczne, społeczne i
- [1] prawne. PWE, Warszawa
- Barroso J.M, Sustainable Development: a strategy to do more and better. Concluding speech to the Stakeholder Forum on Sustainable Development, President of the European Commission, Brussels, 15
- [2] April 2005 (SPEECH/05/232).
- Europa 2020: Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, COM(2010) 2020 wersja ostateczna, Bruksela, 3.3.2010, przyjęta przez Radę Europejską
- [3] dnia 17 czerwca 2010 r.
- Budżet z perspektywy „Europy 2020”, Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów COM(2011)500 wersja
- [4] ostateczna z 29.6.2011
- Malik K., Monitorowanie efektywności zrównoważonego i trwałego rozwoju regionu, [w:] Rola małych regionów w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju i integracji europejskiej, K. Heffner (red.). Biuletyn
- [5] KPZK PAN, z. 211, Warszawa 2004

* niewłaściwe przekreślić

.....
(kierownik jednostki organizacyjnej/bezpośredni przełożony:
pieczęć/podpis

.....
(Dziekan Wydziału
pieczęć/podpis)

Karta Opisu Przedmiotu

Kierunek studiów	Ekonomia
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
Specjalność	ZARZĄDZANIE I EKONOMIA REGIONU
Forma studiów	studia stacjonarne
Semestr studiów	III

Nazwa przedmiotu		PROGRAMOWANIE POLITYKI ROZWOJU LOKALNEGO I REGIONALNEGO			Nauki podst. (T/N)		T
Subject Title		Programming of the local and regional development policy					
ECTS (pkt.)				Tryb zaliczenia przedmiotu		Kod przedmiotu	
Całk.	7	Kont.	1,2	Prakt.	Egzamin		EKM043
Wymagania wstępne w zakresie przedmiotu	Nazwy przedmiotów						
	Wiedza		1. 2.				
	Umiejętności		1. 2. ...				
	Kompetencje społeczne		1. 2. ...				
Program przedmiotu							

Forma zajęć	L. godz. zajęć w sem.		Prowadzący zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)
	Całkowita	Kontaktowa	
Wykład	100	15	dr inż. Adam ROZNOCH
Ćwiczenia			
Laboratorium			
Projekt			
Seminarium	80	15	dr inż. Adam ROZNOCH

Treści kształcenia			
Wykład	Sposób realizacji	Wykład w sali audytornej	
Lp.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Współczesne problemy globalizacji i integracji europejskiej		4
2.	Funkcjonowanie gospodarki regionalnej w ramach jednolitego rynku europejskiego		2
3.	Strategia Lizbońska i europejskie problemy wzrostu gospodarczego: Przyczyny niepowodzenia		1
4.	Strategia Europa 2020: szanse i zagrożenia realizacji		2
5.	Wybrane polityki wspólnotowe na jednolitym rynku		2
6.	Finansowanie integracji UE z budżetu wspólnotowego		2
7.	Programowanie i finansowanie rozwoju lokalnego i regionalnego		1
8.	Strategie rozwoju lokalnego i regionalnego w warunkach kryzysu politycznego i gospodarczego UE		1

L. godz. pracy własnej studenta	40	L. godz. kontaktowych w sem.	15
---------------------------------	----	------------------------------	----

Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia	Egzamin
--	---------

Seminarium	Sposób realizacji		
Lp.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Współczesne problemy globalizacji i integracji europejskiej		2
2.	Funkcjonowanie gospodarki regionalnej w ramach jednolitego rynku europejskiego		1
3.	Strategia Europa 2020: szanse i zagrożenia dla rozwoju społeczno-gospodarczego		2
4.	Analiza funkcjonowania wybranych polityk wspólnotowych:		1

5.	Polityki kohezji gospodarczej, społecznej i terytorialnej	1		
6.	Europejska polityka konkurencyjności i innowacyjności	1		
7.	Polityka przemysłowa UE	1		
8.	Wspólna Polityka Rolna	1		
9.	Polityka społeczna i zatrudnienia w UE	1		
10.	Polityka edukacji i ochrony środowiska	1		
11.	Programowanie i finansowanie rozwoju lokalnego i regionalnego	1		
12.	Strategie rozwoju lokalnego i regionalnego	2		
L. godz. pracy własnej studenta		30	L. godz. kontaktowych w sem.	15
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		Ocena aktywności uczestnictwa w seminariach oraz pracy w ekipie; ocena pracy zaliczeniowej		
Efekty kształcenia dla przedmiotu - po zakończonym cyklu kształcenia	Wiedza	<p>K_W05 Ma pogłębioną wiedzę w zakresie zasad i norm etycznych,</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. organizacyjnych i prawnych. <p>K_W18 Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych właściwych dla zarządzania rozwojem regionu ze szczególnym uwzględnieniem wymiaru gospodarczego.</p> <p>K_W19 Ma rozszerzoną wiedzę na temat terminologii, teorii i</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. praktyki w obrębie zarządzania rozwojem regionu i gospodarki regionalnej. 		
	Umiejętności	<p>K_U01 Posiada pogłębione umiejętności obserwacji i prawidłowej interpretacji zjawisk ekonomicznych zachodzących w gospodarce</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. oraz oceniać racjonalność decyzji konsumentów i podmiotów gospodarczych. <p>K_U15 Potrafi samodzielnie wybrać i zastosować adekwatny dla zarządzania rozwojem regionu sposób postępowania, ze</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. szczególnym uwzględnieniem aspektów społecznych, gospodarczych i ekologiczno-przestrzennych rozwoju lokalnego i regionalnego. <p>K_U17 Potrafi uwzględniać i wykorzystać rekomendacje</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. interesariuszy rozwoju regionu. <p>K_U18 Ma umiejętność planowania rozwoju regionu zarówno na</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. strategicznym jak i operacyjnym poziomie zarządzania rozwojem. 		
	Kompetencje społeczne	<p>K_K14 Utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. realizowanymi w praktyce w obszarze zarządzania rozwojem regionu. <p>K_K15 Jest przygotowany do uczestniczenia i koordynowania działań w obszarze gospodarki regionu oraz potrafi przewidywać</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. prawne, społeczne, ekonomiczne i ekologiczne skutki swojej działalności. <p>K_K17 Rozumie i praktykuje zasadę odpowiedzialności</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. społecznej w kreowaniu rozwoju regionu i długookresowej polityki tego rozwoju (sustainable development). <p>K_K19 Jest przygotowany do uczestniczenia w działaniach w obszarze gospodarki (ze szczególnym uwzględnieniem ekonomii regionu) oraz potrafi przewidywać wielowymiarowe skutki</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. działalności gospodarczej. 		

Metody dydaktyczne:

Wykłady aktualnych problemów z zakresu polityki rozwoju lokalnego i regionalnego (studia przypadków, debaty uczestników);

Seminarium: praca w ekipach („burza mózgów” oraz „metaplan”) nad analizą wybranych polityk wspólnotowych w dostosowaniu do lokalnych warunków i potrzeb zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego oraz nad badaniem endogenicznych czynników tego rozwoju w woj. opolskim (analiza i diagnoza strategiczna). Opracowanie innowacyjnych programów zrównoważonego rozwoju terytorialnego w oparciu o istniejący potencjał regionalny.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

Aktywne uczestnictwo w seminariach, praca w ekipie, semestralna praca zaliczeniowa na ocenę

Literatura podstawowa:

- [1] Joseph E. Stiglitz : Freefall, W.W. Norton & Company, Inc., New York, 2010
- [2] L'économie mondiale 2012, Alternatives Economiques, La Découverte, Paris, 2011
- [3] Jacques Atali: Demain, qui gouvernera le monde?, Librairie Arthème Fayard, Paris, 2011
Stanisław Miklaszewski (red.) : Międzynarodowe Stosunki Gospodarcze U progu XXI Wieku, Difin, [4] Warszawa, 2006;
- [5] Jan Rymarczyk : Internacjonalizacja i globalizacja przedsiębiorstwa, PWE, 2004;
- [6] Grupa Refleksji Unii Europejskiej: Projekt Europa 2030, Unia Europejska Luksemburg, 2010
Leszek Kwieciński (red.):Innowacyjny jednolity rynek-wyzwania dla wymiaru gospodarczego Unii [7] Europejskiej,UKIE,Warszawa,2007
- [8] Krzysztof Tomaszewski: Regiony w procesie integracji europejskiej, Oficyna, Kraków 2007

Literatura uzupełniająca:

- [1] Philippe Aghion: Repenser l'Etat. Pour une social-démocratie de l'innovation, Seuil, Paris 2011
- [2] Marie-Annick Barthe : Economie de l'Union européenne, Ed. ECONOMICA, Paris 2006
Sophie Boissard : Quelle dimension sociale pour le projet politique européen ?, Documentation [3] française, Paris, 2007
P. Aghion, E. Cohen, J. Pisani-Ferry: Politique économique et croissance en Europe, La Doc. française, [4] Paris, 2006
- [5] Jacques Sapir: La fin de l'euro-libéralisme, Seuil, Paris, 2006
Ministerstwo Rozwoju Regionalnego: Innowacyjne Fundusze Europejskie na innowacyjne inwestycje, [6] Warszawa 2010
Analizy regionalne jako narzędzie wspierające procesy programowania i monitorowania rozwoju [7] regionalnego, MRR, Warszawa, 2010

* niewłaściwe przekreślić

.....
(kierownik jednostki organizacyjnej/bezpośredni przełożony:
pieczęć/podpis

.....
(Dziekan Wydziału
pieczęć/podpis)

Karta Opisu Przedmiotu

Kierunek studiów	Ekonomia
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
Specjalność	Zarządzanie i ekonomia regionu
Forma studiów	Studia stacjonarne
Semestr studiów	II

Nazwa przedmiotu		Zarządzanie strategiczne			Nauki podst. (T/N)	T
Subject Title		Strategic Management				
ECTS (pkt.)				Tryb zaliczenia przedmiotu		Kod przedmiotu
Całk.	7	Kont.	1,8	Prakt.	Egzamin	EKM044
Wymagania wstępne w zakresie przedmiotu	Nazwy przedmiotów					
	Wiedza		1. 2. ...			
	Umiejętności		1. 2. ...			
	Kompetencje społeczne		1. 2. ...			
Program przedmiotu						

Forma zajęć	L. godz. zajęć w sem.		Prowadzący zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)
	Całkowita	Kontaktowa	
Wykład	90	30	dr Anna Balcerek-Wieszala
Ćwiczenia	75	15	dr Anna Balcerek-Wieszala
Laboratorium			
Projekt			
Seminarium			

Treści kształcenia			
Wykład		Sposób realizacji	wykład w sali audytorijnej
Lp.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Wprowadzenie do zarządzania strategicznego- geneza, szkoły i nurty oraz główne zasady.		2
2.	Cele i zadania przedsiębiorstwa. Wizja strategiczna i misja przedsiębiorstwa.		2
3.	Strategia- definicja, cechy, implementacja i ocena		4
4.	Analiza strategiczna		2
5.	Problemy zarządzania startegicznego w samorządach lokalnych		4
6.	Instrumenty zarządzania strategicznego w samorządzie lokalnym		2
7.	Analiza lokalnego zarządzania startegicznego		2
8.	Społeczna odpowiedzialność oraganizacji - zrównoważony rozwój		4
9.	Strategia na poziomie jednostek biznesowych		2
10.	Strategia na poziomie korporacji		2
11.	Strategia międzynarodowa		2
12.	Przedsiębiorstwo wirtualne		2
L. godz. pracy własnej studenta		60	L. godz. kontaktowych w sem.
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		Test wyboru	
Ćwiczenia		Sposób realizacji	ćwiczenia w sali z dostępem do projektora multimedialnego
Lp.	Tematyka zajęć		Liczba godzin

1.	Wprowadzenie do zarządzania strategicznego- geneza, szkoły i nurty oraz główne zasady.	1
2.	Cele i zadania przedsiębiorstwa. Wizja strategiczna i misja przedsiębiorstwa.	1
3.	Strategia- definicja, cechy, implementacja i ocena	2
4.	Analiza strategiczna	2
5.	Problemy zarządzania startegicznego w samorządach lokalnych	2
6.	Analiza lokalnego zarządzania strategicznego	4
7.	Społeczna odpowiedzialność organizacji - zrównoważony rozwój	1
8.	Strategie miast- centrów subregionów na przykładzie wybranego województwa	1
9.	Strategia na poziomie jednostek biznesowych, korporacji, międzynarodowa	1
L. godz. pracy własnej studenta		60
L. godz. kontaktowych w sem.		15
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		Przygotowanie wystąpień ustnych-referatów, aktywność w dyskusjach na zajęciach, wykonanie i przedstawienie projektu w grupach
Efekty kształcenia dla przedmiotu - po zakończonym cyklu kształcenia	Wiedza	<p>K_W20 Ma pogłębioną wiedzę o koncepcji rozwoju zrównoważonego w polityce rozwoju lokalnego i</p> <p>K_W21 Żna nowoczesne koncepcje zarządzania i teorie przywództwa oraz narzędzia analizy strategicznej w polityce rozwoju regionu.</p>
	Umiejętności	<p>K_U14 Posiada umiejętność kreowania koncepcji rozwoju strategicznego i oraz efektywnego wykorzystania narzędzi wspomagających zrównoważony rozwój regionalny.</p> <p>K_U16 Potrafi samodzielnie kreować oryginalne scenariusze rozwiązań dla złożonych problemów związanych z rozwojem regionalnym.</p> <p>K_U18 Ma umiejętność planowania rozwoju regionu zarówno na strategicznym jak i operacyjnym poziomie zarządzania rozwojem.</p>
	Kompetencje społeczne	<p>K_K16 Rozumie znaczenie zrównoważonego rozwoju regionalnego w kontekście szeroko rozumianej poprawy jakości życia społeczeństwa.</p> <p>K_K17 Rozumie i praktykuje zasadę odpowiedzialności społecznej w kreowaniu rozwoju regionu i długookresowej polityki tego rozwoju (sustainable development).</p> <p>K_K19 Jest przygotowany do uczestniczenia w działaniach w obszarze gospodarki (ze szczególnym uwzględnieniem ekonomii regionu) oraz potrafi przewidywać wielowymiarowe skutki działalności gospodarczej.</p>

Metody dydaktyczne:

Wykłady i ćwiczenia z wykorzystaniem metod aktywizujących, studia przypadków, dyskusja na zajęciach konwersatoryjnych, prezentacje studentów na zadany temat

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

Pozytywna ocena z egzaminu końcowego, uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń, poprawna ocena z przygotowania i wygłoszenia prezentacji na zadany temat, aktywność w dyskusjach na zajęciach

Literatura podstawowa:

- Gawroński H., Zarządzanie strategiczne w samorządach lokalnych, Oficyna Wolters Kluwer, Kraków
[1] 2010.
Janasz K., Janasz W., Kozioł K., Szopik-Depczyńska K., Zarządzanie
[2] strategiczne. Koncepcje. Metody. Strategie, Difin, Warszawa 2010.
[3] Stabryła A., Zarządzanie strategiczne w teorii i praktyce firmy, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2007.
Floyd Steven W., Sherman Hugh D., Sigismund Huff Anne, Terjesen Siri,, Zarządzanie strategiczne.
[4] Podejście zasobowe, Wolters Kluwer Polska, 2011.
[5] Oblój K., Strategia organizacji, PWE, 2007.
[6] Pierścionek Z., Zarządzanie strategiczne w przedsiębiorstwie, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2011.
Zarządzanie przedsiębiorstwem w turbulentnym otoczeniu, praca zbiorowa pod red. R. Krupskiego,
[7] PWE, Warszawa 2005.

Literatura uzupełniająca:

- [1] Robert M., Nowe myślenie strategiczne. Czyste i proste, MT Biznes Warszawa 2006.
[2] Oblój K., Pasja i dyscyplina strategii. Jak z marzeń i decyzji zbudować sukces firmy, POLTEXT, 2010.
Anhold S., Hildreth J., Brand America. Tajemnica megamarki. Ameryka jako marka. Nauka dla Polski,
[3] IMP, 2009.
Brzozowska K., Partnerstwo publiczno-prywatne. Przesłanki, możliwości, bariery. CeDeWu, Warszawa
[4] 2006
Nowe kierunki w zarządzaniu. Podręcznik akademicki. Red. Naukowa M. Kostera, Wydawnictwa
[5] Akademickie i Pro
Hitt M.A., Ireland R.D., Hoskisson R.E., Strategic Management: Concepts: Competitiveness and
[6] Globalization, South-Western College Pub, 2010.

* niewłaściwe przekreślić

.....
(kierownik jednostki organizacyjnej/bezpośredni przełożony:
pieczęć/podpis

.....
(Dziekan Wydziału
pieczęć/podpis)

Karta Opisu Przedmiotu

Kierunek studiów	Ekonomia
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
Specjalność	ZARZĄDZANIE I EKONOMIA REGIONU
Forma studiów	Studia stacjonarne
Semestr studiów	III

Nazwa przedmiotu	Opracowywanie projektów rozwoju regionalnego	Nauki podst. (T/N)	T
------------------	--	--------------------	---

Subject Title	Elaborating of regional development projects
---------------	--

ECTS (pkt.)				Tryb zaliczenia przedmiotu		Kod przedmiotu	
Całk.	7	Kont.	1,2	Prakt.		Zaliczenie na ocenę	
						EKM045	

Wymagania wstępne w zakresie przedmiotu	Nazwy przedmiotów	Zarządzanie projektami
	Wiedza	<p>K_W15 Ma podstawową wiedzę związaną z procesami</p> <ol style="list-style-type: none"> komunikowania interpersonalnego, społecznego i gospodarczego. K_W08 Zna podstawowe metody, techniki, narzędzia wspomagające procesy podejmowania decyzji gospodarczych.
	Umiejętności	<p>K_U07 Potrafi wskazać potencjalne możliwości rozwiązania</p> <ol style="list-style-type: none"> problemów społeczno-gospodarczych, dokonać ich analizy oraz zaproponować konkretne rozstrzygnięcie. <p>K_U02 Potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną, a także</p> <ol style="list-style-type: none"> pozyskiwać dane niezbędne do analizowania procesów i zjawisk z zakresu ekonomii oraz powiązanych z nią dyscyplin. <p>K_U05 Potrafi należycie analizować przyczyny i przebieg procesów</p> <ol style="list-style-type: none"> ekonomicznych; potrafi wykorzystać proste modele ekonometryczne do analizy i prognozy procesów i zjawisk ekonomicznych.
	Kompetencje społeczne	<p>K_K03 Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach, identyfikuje korzyści płynące z pracy</p> <ol style="list-style-type: none"> zespołowej, jest gotowy do realizacji zadań indywidualnych i zespołowych, jest świadomy wartości jaką przedstawia wiedza i praca drugiego człowieka. <p>K_K07 Umie uczestniczyć w przygotowaniu i realizacji projektów</p> <ol style="list-style-type: none"> społeczno-gospodarczych uwzględniając kwestie prawne, społeczne i ekonomiczne. <p>K_K05 Potrafi odpowiednio określać priorytety służące realizacji</p> <ol style="list-style-type: none"> określonego przez siebie lub innych zadania, samodzielnie inicjuje i podejmuje proste działania.

Program przedmiotu

Forma zajęć	L. godz. zajęć w sem.		Prowadzący zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)
	Całkowita	Kontaktowa	
Wykład	65	15	dr inż. Łukasz Dymek
Ćwiczenia	115	15	dr inż. Łukasz Dymek
Laboratorium			
Projekt			
Seminarium			

Treści kształcenia

Wykład	Sposób realizacji	Wykład w formie interaktywnej	
Lp.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Polityka spójności Unii Europejskiej – idea, zasady		1,5
2.	Instrumenty finansowe polityki regionalnej - fundusze		1,5
3.	System wdrażania Funduszy Europejskich w Polsce w latach 2007-2013		1,5

4.	Myślenie projektowe czyli podstawy wiedzy z zakresu opracowywania i zarządzania projektami	1,5
5.	Identyfikacja i strukturyzacja projektu krok po kroku – cz.I (analiza problemów i	1,5
6.	Identyfikacja i strukturyzacja projektu krok po kroku – cz.II (analiza strategii, wskaźniki realizacji projektu)	1,5
7.	Identyfikacja i strukturyzacja projektu krok po kroku – cz.III (matryca logiczna projektu)	1,5
8.	Wykorzystanie zasobów projektowych - cz.I (budowa harmonogramu)	1,5
9.	Wykorzystanie zasobów projektowych - cz.II (planowanie finansów: budżet i montaż finansowy)	1,5
10.	Kwalifikowalność podmiotów, projektów i wydatków	1,5
L. godz. pracy własnej studenta		50
L. godz. kontaktowych w sem.		15
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		Student zna najważniejsze uwarunkowania związane ze skutecznym opracowaniem projektów (test wiedzy), zaliczenie ćwiczeń.
Ćwiczenia		Sposób realizacji
		ćwiczenia-sala ćwiczeniowa
Lp.	Tematyka zajęć	Liczba godzin
1.	Polityka spójności Unii Europejskiej – idea, zasady	1,5
2.	Instrumenty finansowe polityki regionalnej - fundusze	1,5
3.	System wdrażania Funduszy Europejskich w Polsce w latach 2007-2013	1,5
4.	Myślenie projektowe czyli podstawy wiedzy z zakresu opracowywania i zarządzania projektami	1,5
5.	Identyfikacja i strukturyzacja projektu krok po kroku – cz.I (analiza problemów i celów)	1,5
6.	Identyfikacja i strukturyzacja projektu krok po kroku – cz.II (analiza strategii, wskaźniki realizacji projektu)	1,5
7.	Identyfikacja i strukturyzacja projektu krok po kroku – cz.III (matryca logiczna projektu)	1,5
8.	Wykorzystanie zasobów projektowych - cz.I (budowa harmonogramu)	1,5
9.	Wykorzystanie zasobów projektowych - cz.II (planowanie finansów: budżet i montaż finansowy)	1,5
10.	Kwalifikowalność podmiotów, projektów i wydatków	1,5
L. godz. pracy własnej studenta		100
L. godz. kontaktowych w sem.		15
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		Wykorzystanie nabytych umiejętności w praktyce, opracowanie przykładowego projektu.
Efekty kształcenia dla przedmiotu - po zakończonym cyklu kształcenia	Wiedza	<p>K_W18 Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. badawczych właściwych dla zarządzania rozwojem regionu ze szczególnym uwzględnieniem wymiaru gospodarczego. 2. K_W11 Ma pogłębioną wiedzę związaną z procesami komunikowania interpersonalnego, społecznego i gospodarczego..
	Umiejętności	<p>K_U01 Posiada pogłębione umiejętności obserwacji i prawidłowej interpretacji zjawisk ekonomicznych</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. zachodzących w gospodarce oraz oceniać racjonalność decyzji konsumentów i podmiotów gospodarczych. <p>K_U015 Potrafi samodzielnie wybrać i zastosować adekwatny dla zarządzania rozwojem regionu sposób postępowania, ze</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. szczególnym uwzględnieniem aspektów społecznych, gospodarczych i ekologiczno-przestrzennych rozwoju lokalnego i regionalnego 3. K_U19 Potrafi opracowywać projekty rozwoju lokalnego i regionalnego.

	Kompetencje społeczne	<p>K_K15 Jest przygotowany do uczestniczenia i koordynowania działań w obszarze gospodarki regionu oraz potrafi</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. przewidywać prawne, społeczne, ekonomiczne i ekologiczne skutki swojej działalności. <p>K_K17 Rozumie i praktykuje zasadę odpowiedzialności</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. społecznej w kreowaniu rozwoju regionu i długookresowej polityki tego rozwoju (sustainable development) 3. K_K07 Potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny, zaangażowany i przedsiębiorczy.
--	-----------------------	--

Metody dydaktyczne:

Wykłady prowadzone w sposób interaktywny wykorzystujące dotychczasową wiedzę i doświadczenie uczestników. W ćwiczeniach wykorzystywane są ponadto modelowanie, symulacja i przykłady wykorzystania umiejętności opracowywania i zarządzania projektami

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

Po zakończeniu pracy w student powinien posiadać wiedzę pozwalającą mu kojarzyć mechanizmy towarzyszące funkcjonowaniu funduszy europejskich w szczególności w Polsce w perspektywie finansowej 2007-2013.

Dla zweryfikowania nabytej wiedzy niezbędnym jest rozwiązanie zamieszczonego testu obejmującego zarówno pytania zamknięte (test wyboru) jak i otwarte (test uzupełnień). W przypadku pytań zamkniętych tylko jedna zaproponowana odpowiedź jest prawidłowa.

Literatura podstawowa:

- Leksykon funduszy Unii Europejskiej. Kaczyński Jan Wiktor, Willa Rafał, Świstak Marek. Wydawnictwo [1] G.H. Beck, Warszawa 2009.
- Projekty współfinansowane ze środków UE. Od pomysłu do studium wykonalności. Praca zbiorowa. [2] Wydawnictwo Twigger, Warszawa 2005.
- Jak przygotować dobry wniosek czyli jak skutecznie pozyskiwać fundusze unijne 2007-2013. [3] Szymańska Anna. Wydawnictwo PLACET, Warszawa 2008.
- Zarządzanie projektem europejskim. Bartosz Grucza, Michał Trocki. Polskie Wydawnictwo [4] Ekonomiczne, Warszawa 2007.
- Leksykon polityki regionalnej Unii Europejskiej. Kundera Jarosław, Szmyt Władysław. Wydawnictwo [5] Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., Karków 2008.

Literatura uzupełniająca:

- Fundusze unijne – zasady finansowania projektów ze środków unijnych w Polsce w latach 2007-2013. [1] Rafał Goździk. Oficyna wydawnicza VERBA, Lublin 2009.
- [2] Dotacje z Unii Europejskiej. Sikorska Karolina, Buczacki Tomasz. Wydawnictwo Helion, Gliwice 2005.
- Zarządzanie finansami projektu europejskiego. Dylewski Marek, Filipiak Beata, Guranowski Adrian, [3] Hołub-Iwan Joanna. Wydawnictwo G.H. Beck, Warszawa 2009.
- Fundusze Unijne bez tajemnic. Podręcznik dla studentów. Jan Śliwa. Wydawnictwo Naukowe Wydziału [4] Zarządzania Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2008.
- Fundusze UE dla jednostek samorządu terytorialnego w latach 2007-2013. Część I Przewodnik po [5] funduszach UE dla JST. Praca zbiorowa. Wydawnictwo Twigger, Warszawa 2007.

* niewłaściwe przekreślić

.....
(kierownik jednostki organizacyjnej/bezpośredni przełożony:
pieczęć/podpis

.....
(Dziekan Wydziału
pieczęć/podpis)

Karta Opisu Przedmiotu

Kierunek studiów	Ekonomia
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
Specjalność	Zarządzanie i ekonomia regionu
Forma studiów	studia stacjonarne
Semestr studiów	III

Nazwa przedmiotu	Innowacyjna gospodarka regionalna	Nauki podst. (T/N)	N
------------------	-----------------------------------	--------------------	---

Subject Title	Innovative regional economy
---------------	-----------------------------

ECTS (pkt.)				Tryb zaliczenia przedmiotu		Kod przedmiotu	
Całk.	5	Kont.	1,8	Prakt.		Zaliczenie na ocenę	
						EKM046	

Wymagania wstępne w zakresie przedmiotu	Nazwy przedmiotów	brak					
	Wiedza	1. 2. ...					
	Umiejętności	1. 2. ...					
	Kompetencje społeczne	1. 2. ...					

Program przedmiotu

Forma zajęć	L. godz. zajęć w sem.		Prowadzący zajęcia (tytuł/stożenie naukowy, imię i nazwisko)
	Całkowita	Kontaktowa	
Wykład	60	30	dr inż. Brygida Klemens
Ćwiczenia	55	15	dr inż. Brygida Klemens
Laboratorium			
Projekt			
Seminarium			

Treści kształcenia

Wykład	Sposób realizacji	wykład w sali audytoryjnej z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej. Stosowana jest m.in. forma wykładu problemowego, z elementami dyskusji moderowanej.
--------	-------------------	---

Lp.	Tematyka zajęć	Liczba godzin
1.	Przedstawiony zostaje zakres i cele wykładu, literatura przedmiotu oraz tryb i warunki zaliczenia. Podczas dyskusji ze studentami ustalone zostają zagadnienia nadprogramowe, które stanowią przedmiot zainteresowania studentów. Następuje	2
2.	Przedstawione zostają podstawowe definicje i terminy dotyczące gospodarki regionalnej, w tym krajowe i zagraniczne (np. pojęcie rozwoju regionalnego, typologia regionów, NUTS, gospodarka sieciowa, innowacyjność, innowacje, kapitał społeczny, czynniki endogeniczne, czynniki egzogeniczne). Ogólne słownictwo związane z gospodarką regionalną.	2
3.	Rozróżnione i opisane zostają poszczególne szczeble administracji publicznej w Polsce i ich wpływ na funkcjonowanie gospodarki regionalnej. Główni aktorzy w rozwoju regionalnym i ich kompetencje. Uwarunkowania prawne aktywności gospodarczej administracji publicznej. Podane zostają przykłady z innych państw, po to aby unaocznić różnice w podejściu do rozwoju regionu. Best practice.	2
4.	Omówiony zostaje proces zarządzania gospodarką regionalną, w tym przy użyciu nowoczesnych rozwiązań technologicznych. Dokonana zostaje również analiza porównawcza zarządzania przedsiębiorstwem i zarządzania regionami.	2
5.	Analizie poddana zostaje koncepcja regionalnego systemu innowacyjnego w praktyce oraz zdolność do polityki innowacyjnej ze strony samorządu terytorialnego. Zdefiniowane są również warunki sprawnego zarządzania współczesnym rozwojem regionalnym.	2

6.	Konkurencyjność gospodarki regionalnej, a w szczególności podnoszenie poziomu konkurencyjności regionów zwłaszcza w kontekście dysproporcji pomiędzy regionami polskimi, a regionami państw Europy Zachodniej. Omówiona zostaje koncepcja spójności społecznej, gospodarczej i terytorialnej a konkurencyjności regionów w polityce UE. Działania podejmowane na rzecz	2
7.	Omówione zostają podstawowe aspekty polityki regionalnej: uwarunkowania teoretyczne (podstawowe definicje i koncepcje rozwoju regionalnego) oraz praktyczne (modele polityki regionalnej, polityka regionalna w UE a polityka regionalna w Polsce).	2
8.	Omówione zostają aspekty programowania rozwoju regionalnego. Naświetlona zostaje kwestia problemów w prognozowaniu rozwoju i skutków podejmowanych działań. Programowanie przedstawione zostaje jako faza aktywnego kształtowania rozwoju regionów. Ukazana jest różnica pomiędzy programowaniem a planowaniem rozwoju.	2
9.	Omówione zostają rodzaje programów rozwoju regionów, jak również problemy metodyczne programowania (m.in. różne podejścia do budowy programu rozwoju, struktura celów i obszarów interwencji, mechanizm realizacji programu).	2
10.	Dokumenty strategiczne kraju wyznaczające rozwój regionalny. Regionalny program operacyjny. Regionalne strategie innowacji. Strategie rozwoju regionalnego jako instrument zarządzania regionem: główne składowe i proces tworzenia; procedura tworzenia i wdrażania oraz monitorowania efektów; podstawowe funkcje strategii. Omówione zostają różnice pomiędzy tradycyjnym a innowacyjnym podejściem do strategii rozwoju regionalnego.	2
11.	Przestrzeń w gospodarce regionalnej: jak jest traktowana; jakie są jej elementy składowe; zasady polityki przestrzennej. Omówiona zostaje konieczność świadomego i innowacyjnego kształtowania przestrzeni. Region jako system przestrzenno-gospodarczy i jego rola w gospodarce przestrzennej.	2
12.	Istota, czynniki i efektywność zarządzania rozwojem regionalnym.	2
13.	Projekty rozwojowe wg standardów UE w innowacyjnej gospodarce regionalnej: ogólne zasady systemu wdrażania; procedura przygotowania projektu ubiegającego się o dofinansowanie w ramach polityki strukturalnej UE w Polsce; programy i przykładowe wytyczne.	2
14.	Istota marketingu regionalnego: geneza; specyfika marketingu w przypadku terytorium; wybrane elementy systemu marketingu terytorialnego. Strategia marketingowa województwa opolskiego.	2
15.	Podsumowanie. Zaliczenie	2
L. godz. pracy własnej studenta		30
L. godz. kontaktowych w sem.		30
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		Stosowana jest m.in. forma wykładu problemowego, z elementami dyskusji moderowanej. Studenci biorą w wykładzie czynny udział, zarówno zadając jak i odpowiadając na pytania.
Ćwiczenia	Sposób realizacji	Ćwiczenia w formie warsztatów grupowych, z elementami dyskusji, burzy mózgów i technikami szybkiego uczenia się
Lp.	Tematyka zajęć	Liczba godzin
1.	Omówione zostają: zakres, cele i metody prowadzenia zajęć. Ponadto, literatura przedmiotu, tryb i warunki zaliczenia.	1
2.	Dyskusja: czym jest zarządzanie gospodarką regionalną? Burza mózgów nt.: na czym polega innowacyjne podejście do zarządzania gospodarką regionalną? Przykłady narzędzi takiego podejścia.	1
3.	Praca grupowa z wykorzystaniem aktów prawnych dot. zarządzania regionem, rozwoju regionalnego, gospodarki regionalnej. Uświadomienie studentom złożoności problematyki gospodarki regionalnej i wielości posiadanych narzędzi.	1
4.	Praca w grupach warsztatowych dot. określenia sytuacji wyjściowej regionu opolskiego (analiza SWOT). Praca z wykorzystaniem narzędzi papierniczych. Prezentacja efektów pracy poszczególnych grup oraz krótka dyskusja.	1
5.	Praca w grupach warsztatowych dot. strategii rozwoju województwa opolskiego: zapoznanie się z głównymi założeniami zawartymi w dokumencie oraz próba określenia nowych wyzwań i celów strategicznych. Wykorzystanie formularza	1
6.	Konsultacje społeczne: czy są potrzebne, jak się odbywają. Opracowanie strategii przeprowadzenia i efektywnego zakończenia konsultacji społecznych.	1
7.	Rozpowszechnianie efektów prac nad strategią: praca warsztatowa nad kreatywnymi i innowacyjnymi kanałami komunikacyjnymi, dzięki którym można dotrzeć z przekazem do społeczności regionalnej.	1
8.	Przestrzeń w gospodarce regionalnej. Co rozumiemy pod pojęciem przestrzeni i jak można ją wykorzystać w zarządzaniu rozwojem regionu.	1

9.	Zapoznanie się ze strategią marketingową województwa opolskiego. Burza mózgów nt. nowych symboli wizerunku województwa (wraz z uzasadnieniem).	1
10.	Marketing regionalny. Warsztaty: czym warto się chwalić i jak to robić skutecznie.	1
11.	Praca w małych grupach dotycząca realizacji projektu na rzecz wspierania rozwoju regionalnego z pkt. widzenia młodzieży (studentów). Wypełnianie wniosku projektowego w ramach programu "Młodzież w działaniu".	1
12.	Praca w małych grupach dotycząca realizacji projektu na rzecz wspierania rozwoju regionalnego z pkt. widzenia młodzieży (studentów). Wypełnianie wniosku projektowego w ramach programu "Młodzież w działaniu".	1
13.	Praca w małych grupach dotycząca realizacji projektu na rzecz wspierania rozwoju regionalnego z pkt. widzenia młodzieży (studentów). Wypełnianie wniosku projektowego w ramach programu "Młodzież w działaniu".	1
14.	Prezentowanie przygotowanych przez studentów projektów. Są one wizją studentów dotyczącą innowacyjnych form gospodarowania regionem. Celem jest zapoznanie grupy z pracą poszczególnych studentów oraz wzmacnianie kompetencji związanych ze swobodą wypowiedzi i umiejętnością obrony własnych	1
15.	Prezentowanie przygotowanych przez studentów projektów. Są one wizją studentów dotyczącą innowacyjnych form gospodarowania regionem. Celem jest zapoznanie grupy z pracą poszczególnych studentów oraz wzmacnianie kompetencji związanych ze swobodą wypowiedzi i umiejętnością obrony własnych	1
L. godz. pracy własnej studenta		40
		L. godz. kontaktowych w sem.
		15
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		Obowiązkowa jest obecność na zajęciach oraz czynny udział studenta w wykonywanych ćwiczeniach. Studenci prowadzą dyskusje, wykonują przygotowane przez prowadzącego ćwiczenia, przygotowują materiały na zadane wcześniej tematy. Ponadto, w
	Wiedza	<p>K_W01. Zna terminologię stosowaną w ekonomii, rozumie jej</p> <p>1. źródła i zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych na poziomie rozszerzonym.</p> <p>K_W18. Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych właściwych dla zarządzania rozwojem regionu ze szczególnym uwzględnieniem wymiaru gospodarczego.</p> <p>K_W19. Ma rozszerzoną wiedzę na temat terminologii, teorii i</p> <p>3. praktyki w obrębie zarządzania rozwojem regionu i gospodarki regionalnej.</p> <p>K_W22. Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą powiązań</p> <p>4. występujących w gospodarce, w szczególności lokalnej i regionalnej, zna instrumenty finansowania rozwoju regionu.</p>
		<p>K_U02. Potrafi wykorzystać pogłębioną wiedzę teoretyczną, a</p> <p>1. także pozyskiwać dane niezbędne do analizowania i interpretacji procesów i zjawisk z zakresu ekonomii oraz powiązanych z nią dyscyplin.</p>

Efekty kształcenia dla przedmiotu - po zakończonym cyklu kształcenia	Umiejętności	<p>K_U07. Potrafi samodzielnie kreować oryginalne scenariusze rozwiązań dla złożonych problemów ekonomicznych i prognozować przebieg rozwiązywania oraz przewidywać skutki planowanych działań w określonych obszarach K_U18. Ma umiejętność planowania rozwoju regionu zarówno</p> <p>3. na strategicznym jak i operacyjnym poziomie zarządzania rozwojem.</p> <p>4. K_U19. Potrafi opracowywać projekty rozwoju lokalnego i regionalnego</p>
	Kompetencje społeczne	<p>K_K04. Jest gotowy do komunikowania się i współpracy z otoczeniem, w tym z osobami będącymi i niebędącymi</p> <p>1. specjalistami w danej dziedzinie; jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania w obszarze ekonomii.</p> <p>K_K08. Rozumie potrzebę i potrafi samodzielnie i krytycznie</p> <p>2. uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności, również o wymiarze interdyscyplinarnym.</p> <p>K_K15. Jest przygotowany do uczestniczenia i</p> <p>3. koordynowania działań w obszarze gospodarki regionu oraz potrafi przewidywać prawne, społeczne, ekonomiczne i ekologiczne skutki swojej działalności.</p> <p>K_K18. Komunikuje się i współpracuje z otoczeniem na rzecz</p> <p>4. poprawy efektywności i komplementarności rozwoju lokalnego i regionalnego.</p>

Metody dydaktyczne:

WYKŁAD:

Zajęcia prowadzone są w formie wykładów, z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej. Stosowana jest m.in. forma wykładu problemowego.

Podczas wykładu studenci prowadzą dyskusję moderowaną.

Prowadzone są konsultacje.

ĆWICZENIA:

Podczas zajęć wykorzystywane są dodatkowo następujące metody dydaktyczne:

- prezentacja multimedialna,
- dyskusja,
- burza mózgów,
- warsztaty grupowe,
- elementy szybkiego uczenia się (m.in. łańcuch skojarzeń)

Zajęcia mają charakter dynamiczny i praktyczny.

Podczas prezentacji projektu końcowego, studenci zapoznają resztę grupy ćwiczeniowej z efektami swojej pracy, dzięki czemu doskonalą umiejętność swobody wypowiedzi.

Prowadzone są również konsultacje, w tym również konsultacje nadobowiązkowe, na życzenie studentów.

Prowadzący pozostaje w stałym kontakcie mailowym ze studentami, rozwiewając ich ewentualne

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

W przypadku wykładu, studenci zdają test końcowy (powyżej 50% możliwych punktów). Zaliczenie wykładu jest poprzedzone zaliczeniem ćwiczeń.

W przypadku ćwiczeń, studenci oddają do oceny projekt.

Obowiązkowa jest obecność na zajęciach oraz czynny udział studenta.

Oceniana jest aktywność i praca studenta podczas zajęć.

Literatura podstawowa:

Gospodarka regionalna i lokalna, pod red. Z. Stuzieckiego, wydawnictwo naukowe PWN, Warszawa

[1] 2008.

[2] Ładysz J., Polityka strukturalna Polski i Unii Europejskiej, PWE, Warszawa 2008

[3] Youth in Action Programme Guide 2012

[4] Strategia rozwoju województwa opolskiego, UMWO, Opole 2005.

[5] Strategia marketingowa województwa opolskiego, UMWO, Opole 2007.

Literatura uzupełniająca:

Przedsiębiorczy i konkurencyjny region w teorii i polityce rozwoju regionalnego, pod red. A. Klasika,

[1] Biuletyn KPZK PAN, z. 218, Warszawa 2005

[2] European Union, Regional Policy; Working for the regions, Brussels 2001

* niewłaściwie przekreślić

Karta Opisu Przedmiotu

Kierunek studiów	Ekonomia
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
Specjalność	Zarządzanie i Ekonomia Regionu
Forma studiów	Studia stacjonarne
Semestr studiów	III

Nazwa przedmiotu		Fundusze Strukturalne Unii Europejskiej			Nauki podst. (T/N)	N
Subject Title		EU Structural Funds				
ECTS (pkt.)				Tryb zaliczenia przedmiotu		Kod przedmiotu
Całk.	5	Kont.	1,8	Prakt.	Zaliczenie na ocenę	EKM047
Wymagania wstępne w zakresie przedmiotu	Nazwy przedmiotów					
	Wiedza		1. 2. ...			
	Umiejętności		1. 2. ...			
	Kompetencje społeczne		1. 2. ...			
Program przedmiotu						

Forma zajęć	L. godz. zajęć w sem.		Prowadzący zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)
	Całkowita	Kontaktowa	
Wykład	50	30	dr inż. Marzena Szewczuk-Stępień
Ćwiczenia	70	15	dr inż. Marzena Szewczuk-Stępień
Laboratorium			
Projekt			
Seminarium			

Treści kształcenia			
Wykład	Sposób realizacji	wykład w sali audytornej	
Lp.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	SPÓJNOŚĆ SPOŁECZNA I GOSPODARCZA - MECHANIZMY POLITYKI GOSPODARCZEJ UE		4
2.	FUNDUSZE EUROPEJSKIE: EFRR, EFS I FUNDUSZ SPÓJNOŚCI		4
3.	PROGRAMY REGIONALNE I PROGRAMY OPERACYJNE WG NSRO 2007-2013 16 REGIONALNYCH PROGRAMÓW OPERACYJNYCH, W TYM REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY DLA WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO NA LATA 2007-2013 PROGRAM OPERACYJNY KAPITAŁ LUDZKI PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO PROGRAM OPERACYJNY INNOWACYJNA GOSPODARKA PROGRAM OPERACYJNY ROZWÓJ POLSKI WSCHODNIEJ PROGRAM OPERACYJNY POMOC TECHNICZNA		14
4.	UKŁAD INSTYTUCJONALNY DLA WDRAŻANIA FUNDUSZY EUROPEJSKICH W POLSCE		4
5.	KWALIFIKOWALNOŚĆ W RAMACH FUNDUSZY: PROJEKTY, WYDATKI		2
6.	PODSUMOWANIE TEMATYKI WYKŁADÓW ORAZ ZALICZENIE		2
L. godz. pracy własnej studenta		20	L. godz. kontaktowych w sem.
			30
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		zachęcanie do dyskusji w trakcie wykładów, pisemne kolokwium zaliczeniowe	

Ćwiczenia		Sposób realizacji	ćwiczenia w sali lekcyjnej	
Lp.	Tematyka zajęć			Liczba godzin
1.	WDRAŻANIE FUNDUSZY UE – LOKALNE I REGIONALNE PRZYKŁADY (OMÓWIENIE PRZEDSIĘWZIĘĆ ZREALIZOWANYCH/PRZYGOTOWANYCH DO REALIZACJI W KONTEKŚCIE LOKALNYCH/REGIONALNYCH STRATEGII) – PRACA W GRUPACH, PREZENTACJE DOBRYCH PRAKTYK			9
2.	STOPIEŃ WYKORZYSTANIA PROGRAMÓW POMOCOWYCH – RAPORTY (ANALIZA PRZYPADKÓW, REKOMENDACJE DLA POTENCJALNYCH BENEFICJENTÓW) – PRACA INDYWIDUALNA, REFERAT			4
3.	PODSUMOWANIE TEMATYKI ĆWICZEŃ ORAZ ZALICZENIE			2
L. godz. pracy własnej studenta		55	L. godz. kontaktowych w sem.	15
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		zachęcanie do aktywności podczas ćwiczeń, uczestnictwo w pracach indywidualnych i grup roboczych; wykonanie prezentacji zaliczeniowej (best practice funduszy), przygotowanie referatu		
Efekty kształcenia dla przedmiotu - po zakończonym cyklu kształcenia	Wiedza	1. (K_W22) Ma pogłębioną wiedzę dotyczącą powiązań występujących w gospodarce, w szczególności lokalnej i regionalnej, zna instrumenty finansowania rozwoju regionu.		
	Umiejętności	1. (K_U14) Posiada umiejętność kreowania koncepcji rozwoju strategicznego i oraz efektywnego wykorzystania narzędzi wspomagających zrównoważony rozwój regionalny.		
	Kompetencje społeczne	1. (K_K15) Jest przygotowany do uczestniczenia i koordynowania działań w obszarze gospodarki regionu oraz potrafi przewidywać prawne, społeczne, ekonomiczne i ekologiczne skutki swojej działalności.		
2. (K_K18) Komunikuje się i współpracuje z otoczeniem na rzecz poprawy efektywności i komplementarności rozwoju lokalnego i regionalnego.				

Metody dydaktyczne:

Wykład – prezentacja w Power Point, wykład konwersatoryjny, zachęcanie studentów do dyskusji

Ćwiczenia – analiza przypadków z dyskusją, symulacje sytuacji.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

Wykład: pozytywna ocena z kolokwium zaliczeniowego, uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń; Ćwiczenia: pozytywna ocena za wykonanie prezentacji i przygotowanie referatu, zidentyfikowana aktywność podczas zajęć, w tym w pracach indywidualnych i grupach roboczych;

Literatura podstawowa:

- [1] Szymańska A.: Fundusze unijne i europejskie 2007-2013 dla samorządów. Placet, Warszawa 2008.
- [2] Śliwa J.: Fundusze unijne bez tajemnic. Podręcznik dla studenta, Warszawa 2008.
- [3] Świstak M., Kaczyński J., Willa R.: Leksykon funduszy Unii Europejskiej, C.H. Beck, Warszawa 2009.
- Kierzkowski T., Jankowska A., Knopić R.: Fundusze strukturalne oraz Fundusz Spójności, C.H. Beck, Warszawa 2009.

Literatura uzupełniająca:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia
- [1] 2007-2013. ZWO, Opole 2009.
 - Program Operacyjny Kapitał Ludzki. Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007-2013. MRR,
 - [2] Warszawa 2007.
 - [3] Czasopismo Fundusze Europejskie, Wydawnictwo MJ Media Szymański i Glapiak, Poznań.
 - [4] www.mrr.gov.pl

* niewłaściwe przekreślić

pieczęć/podpis

pieczęć/podpis

Karta Opisu Przedmiotu

Kierunek studiów	Ekonomia
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
Specjalność	Zarządzanie i Ekonomia Regionu
Forma studiów	Studia stacjonarne
Semestr studiów	III

Nazwa przedmiotu	Przywództwo i techniki kreatywnego myślenia	Nauki podst. (T/N)	N
------------------	---	--------------------	---

Subject Title	Leadership and creative thinking techniques
---------------	---

ECTS (pkt.)				Tryb zaliczenia przedmiotu		Kod przedmiotu	
Całk.	5	Kont.	1,8	Prakt.		Zaliczenie na ocenę	
						EKM048	

Wymagania wstępne w zakresie przedmiotu	Nazwy przedmiotów						
	Wiedza		Studenci powinni opanować wiedzę dotyczącą istoty i sposobu definiowania najważniejszych teorii przywództwa, a także style przewodzenia oraz wpływ uwarunkowań kulturowych na tle przywództwa. Uczestnik zajęć powinien wykształcić w sobie umiejętność komunikowania się, podejmowania decyzji, pracy w zespole, zespołowego podejmowania decyzji, dochodzenia do konsensusu, rozwiązywania konfliktów oraz kierowania zespołem w procesie planowania działań. Kreatywność połączona z wiedzą daje możliwość tworzenia nowych idei w kontekście zdolności do generowania nowych pomysłów.				
		Umiejętności	1.	Rozwój umiejętności poprawnej i skutecznej komunikacji w środowisku pracy.			
			2.	Nabycie i rozwój umiejętności budowania autorytetu lidera wobec podwładnych.			
3.	Rozwój umiejętności prowadzenia rozmów z podwładnymi i egzekwowania zadań.						
4.	Nabycie umiejętności motywowania podwładnych do rzetelnego wykonywania powierzonych im zadań.						
5.	Nabycie umiejętności motywacyjnego zarządzania zespołem i przeprowadzania rozmowy motywacyjnej.						
6.	Rozwijanie umiejętności dostosowywania stylu rozwiązywania konfliktów do sytuacji konfliktowej.						
7.	Nabycie i rozwój rozróżnienia komunikacji rzeczowej od komunikacji emocjonalnej.						
8.	Rozwój umiejętności oraz kreowanie wizerunku.						
9.	Nabycie i rozwój umiejętności delegowania zadań.						
10.	Usystematyzowanie wiedzy o kluczowych obszarach działania i						
11.	Świadomość swojej roli wobec organizacji i wobec podwładnych.						
12.	Poznanie swojego stylu kierowania						
13.	Określenie kluczowych obszarów do rozwoju osobistego.						
Kompetencje społeczne	Uczestnicy są coraz bardziej otwarci na wolny rynek, są coraz mocniej nastawieni na potrzeby klienta, zaczynają postrzegać siebie jako prawdziwych menedżerów i liderów zespołów, zauważają różnice między państwowym monopolistą a komercyjną firmą.						

Program przedmiotu

Forma zajęć	L. godz. zajęć w sem. Całkowita Kontaktowa	Prowadzący zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)
-------------	--	--

Wykład	70	30	dr inż. Łukasz Dymek
Ćwiczenia	50	15	mgr inż. Piotr Bebenek
Laboratorium			
Projekt			
Seminarium			

Treści kształcenia

Wykład		Sposób realizacji	wykład w sali audytornej
Lp.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Bariery w komunikowaniu się z podwładnymi i przełożonymi		2
2.	Technik i zasady budowania autorytetu lidera w zespole		2
3.	Roli zespołu i lidera w dochodzeniu do realizacji celów funkcjonowania firmy w realiach rynkowych		2
4.	Teoria stylów przywództwa. Cechy przywódcze		2
5.	Narzędzia i metod motywowania pozafinansowego pracowników		2
6.	Analiza czynników, które demotywują pracowników		2
7.	Podstawowe style rozwiązywania sytuacji konfliktowych		2
8.	Trening umiejętności asertywnych		2
9.	Poznanie zasad delegowania zadań i uprawnień podwładnym		2
10.	Kreatywność i wiedza w tworzeniu nowych idei. Kreatywność jako zdolność do generowania nowych pomysłów		2
11.	Techniki wzmacniające kreatywność. Cechy osobowościowe ograniczające kreatywność i czynniki sprzyjające kreatywności		2
12.	Zależność między wiedzą, naturalną kreatywnością, kreatywną sprawnością i ich		2
13.	Generowanie pomysłu przez intuicyjne i logiczne myślenie		2
14.	Istotne elementy metody TRIZ		2
15.	Pięć poziomów kreatywności		2
L. godz. pracy własnej studenta		40	L. godz. kontaktowych w sem. 30
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		Test sprawdzający, pytania kontrolne w trakcie wykładu, zachęcanie do dyskusji w ramach wykładu.	

Ćwiczenia		Sposób realizacji	w sali wyposażonej w sprzęt audiowizualny
Lp.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Bariery w komunikowania się z podwładnymi i przełożonymi		2
2.	Technik i zasady budowania autorytetu lidera w zespole		1
3.	Roli zespołu i lidera w dochodzeniu do realizacja celów funkcjonowania firmy w realiach rynkowych		1
4.	Teoria stylów przywództwa. Cechy przywódcze		1
5.	Narzędzia i metod motywowania pozafinansowego pracowników		1
6.	Analiza czynników, które demotywują pracowników		1
7.	Podstawowe style rozwiązywania sytuacji konfliktowych		1
8.	Trening umiejętności asertywnych		1
9.	Poznanie zasad delegowania zadań i uprawnień podwładnym		1
10.	Kreatywność i wiedza w tworzeniu nowych idei. Kreatywność jako zdolność do generowania nowych pomysłów		1
11.	Techniki wzmacniające kreatywność. Cechy osobowościowe ograniczające kreatywność i czynniki sprzyjające kreatywności		1
12.	Zależność między wiedzą, naturalną kreatywnością, kreatywną sprawnością i ich		1
13.	Generowanie pomysłu przez intuicyjne i logiczne myślenie		1
14.	Istotne elementy metody TRIZ		1
15.			
L. godz. pracy własnej studenta		35	L. godz. kontaktowych w sem. 15
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		na ocenę z ćwiczeń składają się oceny ze zrealizowanych na ćwiczeniach zadań oraz pisemnego kolokwium	

Efekty kształcenia dla przedmiotu - po zakończonym cyklu kształcenia	Wiedza	<p>K_W05 Ma pogłębioną wiedzę w zakresie zasad i norm etycznych, organizacyjnych i prawnych.</p> <p>K_W06 Ma rozszerzoną wiedzę na temat terminologii, teorii i</p> <p>2. praktyki w obrębie różnych subdyscyplin ekonomii oraz nauk pokrewnych</p> <p>K_W21 Zna nowoczesne koncepcje zarządzania i teorie</p> <p>3. przywództwa oraz narzędzia analizy strategicznej w polityce rozwoju regionu.</p>
	Umiejętności	<p>K_U16 Potrafi samodzielnie kreować oryginalne scenariusze</p> <p>1. rozwiązań dla złożonych problemów związanych z rozwojem regionalnym.</p> <p>K_U17 Potrafi uwzględniać i wykorzystać rekomendacje</p> <p>2. interesariuszy rozwoju regionu.</p> <p>K_U18 Ma umiejętność planowania rozwoju regionu zarówno</p> <p>3. na strategicznym jak i operacyjnym poziomie zarządzania rozwojem.</p>
	Kompetencje społeczne	<p>K_K06 Odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy, identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu, podejmuje samodzielnie decyzje w sytuacjach kryzysowych, np. konfliktu.</p> <p>1.</p> <p>K_K15 Jest przygotowany do uczestniczenia i koordynowania działań w obszarze gospodarki regionu oraz potrafi</p> <p>2. przewidywać prawne, społeczne, ekonomiczne i ekologiczne skutki swojej działalności.</p> <p>K_K12 Jest kreatorem zmian w życiu społeczno-</p> <p>3. gospodarczym oraz wewnątrz organizacji.</p>

Metody dydaktyczne:

Wykład z wykorzystaniem technik audiowizualnych z wykorzystaniem programu PowerPoint. Uczestnictwo słuchaczy w prowadzonych zajęciach. Praktyczne przykłady z rzeczywistości rynkowej.

Ćwiczenia wymagające aktywnego uczestnictwa i samodzielnej pracy. Ukierunkowane na samodzielne wykorzystanie narzędzi marketingowych w praktycznych problemach decyzyjnych. Dyskusja.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

Wykład – pozytywna ocena z zaliczenia na podstawie oceny z testu wiedzy na zakończenie zajęć oraz z uwzględnieniem oceny z ćwiczeń

Ćwiczenia – na ocenę z ćwiczeń składają się oceny ze zrealizowanych na ćwiczeniach zadań oraz pisemnego kolokwium

Literatura podstawowa:

- Harvard Business School Press; Tłumacz: Ewa Jaworska, Michał Lipa, Magda Witkowska; Harvard
- [1] Business Review. Przywództwo; Helion 2005
- [2] G.C. Avery, Przywództwo w organizacji, PWE, Warszawa 2009
- D. Goleman, R. Boyatzis, A. Mckee, Naturalne przywództwo, Jacek Santorki -Wydawnictwo Biznesowe,
- [3] Warszawa 2002
- D. Simpson, Wpływ uwarunkowań kulturowych na style przywództwa, [w:] Problemy współczesnej
- [4] gospodarki światowej, Prace i Materiały Instytutu Handlu
- [5] Proctor T., Twórcze rozwiązywanie problemów, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2002
- [6] Popek S., Człowiek jako jednostka twórcza, Wydawnictwo UMCS, Lublin 2001
- [7] Nęcka E., Psychologia twórczości, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2001
- [8] Nałaskowski A., Społeczne uwarunkowania twórczego rozwoju jednostki, wyd. II, WSiP, Warszawa 1998
- [9] Schulz R., Twórczość - społeczne aspekty zjawiska, PWN, Warszawa 1990
- [10] Tokarz A., Rola motywacji poznawczej w aktywności twórczej, Ossolineum, Wrocław 1985

Literatura uzupełniająca:

- [1] Karaszewski R., Przywództwo w środowisku globalnego biznesu, TONiK, Toruń 2008
- [2] Blanchard K., Przywództwo wyższego stopnia, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007
- [3] Armstrong M.; Zarządzanie zasobami ludzkimi, Wydawnictwo Profesjonalnej Szkoły Biznesu, Kraków
- [4] Hesselbein F., M. Godsmith, R. Beckhard (red.); Lider przyszłości, Business Press, Warszawa 1997
- [5] Kostera M.; Zarządzanie personelem, PWE, Warszawa 1994
- [6] Majewska-Opiełka I; Umysł lidera, Wydawnictwo MEDIUM, Warszawa, 1998
- [7] Romuald H.; Przywództwo. Encyklopedia Socjologii, Tom III, Oficyna Naukowa, Warszawa 2000
- [8] De Pree, M., Przywództwo jest sztuką, Business Press, Warszawa 1999
- [9] Robbins, S. P., Zasady zachowania w organizacji, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 2000
- [10] FRANK M. S. (1993), The Essence of Leadership, "Public Personnel Management" nr 3
- [11] Lider przyszłości, Business Press, Warszawa 1998

* niewłaściwe przekreślić

.....
(kierownik jednostki organizacyjnej/bezpośredni przełożony:

pieczęć/podpis

.....
(Dziekan Wydziału

pieczęć/podpis)

Karta Opisu Przedmiotu

Kierunek studiów	Ekonomia
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
Specjalność	Zarządzanie i Ekonomia Regionu
Forma studiów	Studia stacjonarne
Semestr studiów	III

Nazwa przedmiotu		Polityka jakości		Nauki podst. (T/N)	N
Subject Title		Quality Policy			
ECTS (pkt.)			Tryb zaliczenia przedmiotu		Kod przedmiotu
Całk.	5	Kont.	1,8	Prakt.	Zaliczenie na ocenę
				EKM049	
Wymagania wstępne w zakresie przedmiotu	Nazwy przedmiotów	Podstawy o zarządzaniu			
	Wiedza	1. K_W01 Ma podstawową wiedzę z zakresu nauk ekonomicznych i podstawowej terminologii.			
	Umiejętności	K_U02 Potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną, a także 1. pozyskiwać dane niezbędne do analizowania procesów i zjawisk z zakresu ekonomii oraz powiązanych z nią dyscyplin.			
	Kompetencje społeczne	1. K_K08 Potrafi myśleć i działać w sposób zaangażowany i przedsiębiorczy.			
Program przedmiotu					

Forma zajęć	L. godz. zajęć w sem.		Prowadzący zajęcia
	Całkowita	Kontaktowa	(tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)
Wykład	60	30	dr inż. E. Karaś
Ćwiczenia	60	15	dr inż. E. Karaś
Laboratorium			
Projekt			
Seminarium			

Treści kształcenia			
Wykład	Sposób realizacji	wykład informacyjny	
Lp.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Podstawowe pojęcia dotyczące problematyki jakości		2
2.	Jakość jako narzędzie kształtowania konkurencyjności rynkowej		2
3.	Istota zarządzania jakością w przedsiębiorstwie		2
4.	Etapy wdrażania zarządzania jakością w przedsiębiorstwie		2
5.	Sposób dokumentowania polityki jakości w przedsiębiorstwie		2
6.	Nowoczesne metody doskonalenia jakości w przedsiębiorstwie		2
7.	Nowoczesne instrumenty doskonalenia jakości w przedsiębiorstwie		2
8.	Sposoby oceny i pomiaru jakości w przedsiębiorstwie		2
9.	Controling jakości w przedsiębiorstwie		2
10.	Kaizen i Gemba Kaizen – nowoczesne koncepcje zarządzania jakością		2
11.	Lean management w przedsiębiorstwie		2
12.	Korzyści wynikające z wdrożonej koncepcji zarządzania jakością w		2
13.	Zmiany kultury organizacyjnej wynikające z koncepcji zarządzania		2
14.	Koncepcja interesariuszy i ich wpływ na jakość		2
15.	Kolokwium zaliczeniowe		2
L. godz. pracy własnej studenta		65	L. godz. kontaktowych w sem.
			30
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		Pozytywna ocena z kolokwium	
Ćwiczenia		Sposób realizacji	ćwiczenia-sala ćwiczeniowa
Lp.	Tematyka zajęć		Liczba godzin

1.	Analiza porównawcza różnych koncepcji i definicji jakości		2
2.	Sposoby wprowadzania zmian jakościowych w przedsiębiorstwie		2
3.	Polityka jakości na przykładzie wybranych polskich przedsiębiorstw		2
4.	Opracowanie i zastosowanie nowoczesnych instrumentów jakości		2
5.	Opracowanie systemu mierników oceny jakości w przedsiębiorstwie		2
6.	Programy poprawy jakości i redukcji kosztów		2
7.	Zasady wdrażania kaizen, gemba kaizen w przedsiębiorstwie - przykłady		2
8.	Kolokwium zaliczeniowe		1
L. godz. pracy własnej studenta		60	L. godz. kontaktowych w sem.
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		Sprawdziany i odpowiedzi ustne z przygotowania teoretycznego. Opracowanie projektu	
Efekty kształcenia dla przedmiotu - po zakończonym cyklu kształcenia	Wiedza	K_W21 Zna nowoczesne koncepcje zarządzania i teorie 1. przywództwa oraz narzędzia analizy strategicznej w polityce rozwoju regionu	
	Umiejętności	K_U15Potrafi samodzielnie wybrać i zastosować adekwatny dla zarządzania rozwojem regionu sposób postępowania, ze 1. szczególnym uwzględnieniem aspektów społecznych, gospodarczych i ekologiczno-przestrzennych rozwoju lokalnego i regionalnego.	
	Kompetencje społeczne	K_K15 Jest przygotowany do uczestniczenia i koordynowania działań w obszarze gospodarki regionu oraz potrafi 1. przewidywać prawne, społeczne, ekonomiczne i ekologiczne skutki swojej działalności.	

METODY DYDAKTYCZNE:

Wykład zawierający teorię i prezentacje przykładowych przedsiębiorstw.

Ćwiczenia połączone z dyskusją oraz analizą przypadków, przygotowanie projektów zadań problemowych.

FORMA I WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU:

Przedmiot kończy się kolokwium zaliczeniowym. Ćwiczenia zaliczone są w oparciu o kolokwium zaliczeniowe oraz ocenę pracy studenta.

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Bank J.: Zarządzanie przez jakość, wyd. Gebethner & S-ka, Warszawa 1997.
2. Bogan E., M. English: Benchmarking jako klucz do najlepszych praktyk, Gliwice 2007.
3. Bozarth C., Handfield R.: Wprowadzenie do zarządzania operacjami i łańcuchem dostaw, Gliwice 2007.
4. Gajewski Z.: Normy i certyfikaty w Polsce i Unii Europejskiej, Warszawa 2002.
5. Hamrol A., Mantura W.: Zarządzanie jakością. Teoria i praktyka, PWN, Warszawa 2002.
6. Iwasiewicz A.: Zarządzanie jakością, PWN, Warszawa 2002.
7. Wawak S.: Podręcznik wdrażania ISO 9001:2000, Gliwice 2007.
8. Wasilewski L.: Podstawy zarządzania jakością, wyd. Wyższej Szkoły Zarządzania im. L. Koźmińskiego, W-wa 1998
9. Sokołowicz W.: Systemy zarządzania jakością oraz inne systemy oparte na normach, Warszawa 2006.
10. Zimniewicz K.: Współczesne koncepcje i metody zarządzania, PWE, Warszawa 2000.
11. Zymonik Z.: Koszty jakości w zarządzaniu przedsiębiorstwem, Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, Wrocław 2003.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Kupczyk A., Korolewska-Mróż H., Czerwonka M.: Radykalne zmiany w firmie. Od reengineeringu do organizacji uczącej się, INFOR, Warszawa 1998.
2. Skrzypek E.: Jakość i efektywność, wyd. Uniwersytetu, Lublin 2000.

LITERATURA ANGLOJĘZYCZNA:

1. Imai M.: Kaizen. The Key to Japan's Competitive Success, New York 2007
2. Hoyle D.: ISO 9000 Quality Systems Handbook, Oxford 2003
3. Liker J. K.: Toyota Way, New York 2003
4. Oakland J.: Quality Management, Oxford 2004

* niewłaściwe przekreślić

Karta Opisu Przedmiotu

Kierunek studiów	Ekonomia
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
Specjalność	Zarządzanie i Ekonomia Regionu
Forma studiów	Studia stacjonarne
Semestr studiów	IV

Nazwa przedmiotu		Marketing regionalny i międzynarodowy		Nauki podst. (T/N)	N
Subject Title		Regional and international marketing			
ECTS (pkt.)			Tryb zaliczenia przedmiotu		Kod przedmiotu
Całk.	3	Kont.	1,8	Prakt.	Zaliczenie na ocenę
				EKM050	
Wymagania wstępne w zakresie przedmiotu	Nazwy przedmiotów	Polityka regionalna, Międzynarodowe stosunki gospodarcze			
	Wiedza	<p>K_W02 Zna podstawową terminologię z zakresu nauk o zarządzaniu oraz jej zastosowanie w pokrewnych dyscyplinach naukowych.</p> <p>K_W04 Ma uporządkowaną wiedzę z zakresu form, zasad, istoty i mechanizmów funkcjonowania organizacji. Identyfikuje rolę zarządzania we współczesnej nauce i gospodarce.</p>			
	Umiejętności	<p>K_U03 Posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych, dobór metod i narzędzi badawczych, opracowanie i prezentację wyników pozwalające na rozwiązywanie problemów w zakresie nauk o zarządzaniu i dziedzin pokrewnych</p> <p>K_U04 Umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze, kierując się wskazówkami opiekuna naukowego</p>			
	Kompetencje społeczne	<p>K_K01 Ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia i aktualizowania wiedzy z zakresu nauk o zarządzaniu, wyznacza ścieżkę własnego rozwoju, doskonalenia umiejętności oraz kompetencji</p> <p>K_K10 Ma świadomość szybkiego rozwoju nauk o zarządzaniu i konieczność stałego uzupełniania i doskonalenia wiedzy i umiejętności.</p>			
Program przedmiotu					

Forma zajęć	L. godz. zajęć w sem.		Prowadzący zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)
	Całkowita	Kontaktowa	
Wykład	50	30	dr hab. Janusz Klisiński
Ćwiczenia	25	15	dr hab. Janusz Klisiński
Laboratorium			
Projekt			
Seminarium			

Treści kształcenia			
Wykład	Sposób realizacji	wykład-sala audytoryjna	
Lp.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Internalizacja, regionalizacja i globalizacja		2
2.	Pojęcie marketingu regionalnego i narodowego		2
3.	Pojęcie marketingu międzynarodowego		2
4.	orientacja marketingowa jednostek osadniczych		2
5.	Orientacje przedsiębiorstw na rynku międzynarodowym		2
6.	Otoczenie przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych		2
7.	Strategie wejścia na rynki międzynarodowe bez zaangażowania kapitałowego		2
8.	Strategie wejścia na rynki międzynarodowe z zaangażowaniem kapitałowym		2
9.	Euromarketing		2
10.	Targi jako środek aktywizacji lokalnego środowiska gospodarczego		2

11.	Marketingowe instrumenty oddziaływania na inwestorów zagranicznych	2		
12.	Dystans psychiczny i jego znaczenie w marketingu międzynarodowym	2		
13.	Badania marketingowe rynków zagranicznych	2		
14.	Segmentacja rynków międzynarodowych	2		
15.	Komunikacja na rynkach międzynarodowych	2		
L. godz. pracy własnej studenta		20	L. godz. kontaktowych w sem.	30
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		wykonanie pracy zaliczeniowej		
Ćwiczenia		Sposób realizacji	ćwiczenia-sala ćwiczeniowa	
Lp.	Tematyka zajęć			Liczba godzin
1.	Analiza pozycji strategicznej firmy międzynarodowej(SWOT)			2
2.	Negocjacje międzynarodowe -inscenizacje			2
3.	Projektowanie narzędzi badawczych w badaniach międzynarodowych			2
4.	Przykłady różnic kulturowych między narodami			2
5.	Strategia wejścia firmy bez zaangażowania kapitałowego (case study)			2
6.	Strategia wejścia firmy z zaangażowaniem kapitałowym (case study)			2
7.	Analiza SWOT polskiej Prezydencji w Unii Europejskiej			2
8.	Promocja na rynkach międzynarodowych (prezentacja multimedialna)			1
L. godz. pracy własnej studenta		10	L. godz. kontaktowych w sem.	15
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		wykonanie pracy zaliczeniowej		
Efekty kształcenia dla przedmiotu - po zakończonym cyklu kształcenia	Wiedza	K_W011 Ma pogłębioną wiedzę związaną z procesami 1. komunikowania interpersonalnego, społecznego i gospodarczego. K_W018 Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych właściwych dla zarządzania rozwojem regionu ze szczególnym uwzględnieniem wymiaru gospodarczego. K_W021 Zna nowoczesne koncepcje zarządzania i teorie przywództwa oraz narzędzia analizy strategicznej w polityce rozwoju regionu.		
	Umiejętności	K_U15 Potrafi samodzielnie wybrać i zastosować adekwatny dla zarządzania rozwojem regionu sposób postępowania, ze 1. szczególnym uwzględnieniem aspektów społecznych, gospodarczych i ekologiczno-przestrzennych rozwoju lokalnego i regionalnego. K_U16 Potrafi samodzielnie kreować oryginalne scenariusze 2. rozwiązań dla złożonych problemów związanych z rozwojem regionalnym.		
	Kompetencje społeczne	K_K03 Ma przekonanie o znaczeniu zachowywania się w sposób profesjonalny i etyczny w życiu codziennym i pracy K_K15 Jest przygotowany do uczestniczenia i koordynowania działań w obszarze gospodarki regionu oraz potrafi przewidywać prawne, społeczne, ekonomiczne i ekologiczne skutki swojej działalności. K_K18 Komunikuje się i współpracuje z otoczeniem na rzecz 3. poprawy efektywności i komplementarności rozwoju lokalnego i regionalnego.		

Metody dydaktyczne:

Wykład problemowy, studia przypadków, prezentacje multimedialne, inscenizacje

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

Obecność na wykładach, aktywność na ćwiczeniach, umiejętność rozwiązywania studiów przypadków, praca pisemna zaliczeniowa.

Literatura podstawowa:

- [1] Dulinić, E. Marketing międzynarodowy, PWE, Warszawa, 2009
- [2] Wiktor, J., Oczkowska, R., Żbikowska, A.: Marketing międzynarodowy, PWE, Warszawa, 2008.
- [3] Szromik, A. Marketing terytorialny, Wydawnictwo Wolters Kluwer, Kraków 2007
- [4] Kapoor, R., Paul, J.: International marketing. The McGraw-Hill, company 2010

Literatura uzupełniająca:

- [1] Grzegorzczak, W. Marketing na rynku międzynarodowym, Wydawnictwo Wolters Kluwer, Kraków, 2009

* niewłaściwe przekreślić

Karta Opisu Przedmiotu

Kierunek studiów	Ekonomia
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
Specjalność	ZARZĄDZANIE I EKONOMIA REGIONU
Forma studiów	Studia stacjonarne
Semestr studiów	IV

Nazwa przedmiotu		ZARZĄDZANIE RYZYKIEM				Nauki podst. (T/N)	N
Subject Title		Risk Management					
ECTS (pkt.)				Tryb zaliczenia przedmiotu		Kod przedmiotu	
Całk.	3	Kont.	1,8	Prakt.		Zaliczenie na ocenę	EKMO51
Wymagania wstępne w zakresie przedmiotu	Nazwy przedmiotów						
	Wiedza		1. 2. ...				
	Umiejętności		1. 2. ...				
	Kompetencje społeczne		1. 2. ...				
Program przedmiotu							

Forma zajęć	L. godz. zajęć w sem.		Prowadzący zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)
	Całkowita	Kontaktowa	
Wykład	60	30	dr inż. Ewa Kulińska
Ćwiczenia	15	15	dr inż. Ewa Kulińska
Laboratorium			
Projekt			
Seminarium			

Treści kształcenia			
Wykład	Sposób realizacji	wykład-sala audytoryjna	
Lp.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Ryzyko jako przedmiot zarządzania		4
2.	Istota, cele i znaczenie zarządzania ryzykiem		4
3.	Etapy i elementy procesu zarządzania ryzykiem		2
4.	Zasady i metody zarządzania ryzykiem		2
5.	Zarządzania ryzykiem zorientowanym procesowo		2
6.	Źródła oraz konsekwencje ryzyka w logistyce.		2
7.	Ekspozycja struktur logistycznych przedsiębiorstwa na zakłócenia o charakterze kryzysogennym.		4
8.	Specyfika kryzysów w strukturach logistycznych przedsiębiorstwa.		2
9.	Zarządzanie ryzykiem w marketingu.		2
10.	Strategie przetrwania jako opcje efektywnego funkcjonowania na rynkach schyłkowych.		4
11.	Procedury realizacji procesu zarządzania ryzykiem		2
L. godz. pracy własnej studenta		30	L. godz. kontaktowych w sem.
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		kolokwium zaliczeniowe	
Ćwiczenia	Sposób realizacji	ćwiczenia-sala ćwiczeniowa	
Lp.	Tematyka zajęć		Liczba godzin

1.	Ryzyko jako przedmiot zarządzania	2
2.	Istota, cele i znaczenie zarządzania ryzykiem	2
3.	Etapy i elementy procesu zarządzania ryzykiem	1
4.	Zasady i metody zarządzania ryzykiem	1
5.	Zarządzania ryzykiem zorientowanym procesowo	1
6.	Źródła oraz konsekwencje ryzyka w logistyce.	1
7.	Ekspozycja struktur logistycznych przedsiębiorstwa na zakłócenia o charakterze kryzysogennym.	2
8.	Specyfika kryzysów w strukturach logistycznych przedsiębiorstwa.	1
9.	Zarządzanie ryzykiem w marketingu.	1
10.	Strategie przetrwania jako opcje efektywnego funkcjonowania na rynkach schyłkowych.	2
11.	Procedury realizacji procesu zarządzania ryzykiem	1
L. godz. pracy własnej studenta		L. godz. kontaktowych w sem.
		15
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		wykonanie i prezentacja pracy zaliczeniowej
Efekty kształcenia dla przedmiotu - po zakończonym cyklu kształcenia	Wiedza	<p>K_W01Zna terminologię stosowaną w ekonomii, rozumie jej</p> <ol style="list-style-type: none"> źródła i zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych na poziomie rozszerzonym. <p>K_W02Posiada rozszerzoną wiedzę o miejscu ekonomii w</p> <ol style="list-style-type: none"> systemie nauk, a także jej metodologicznych i przedmiotowych powiązaniach z innymi dyscyplinami <p>K_W03Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o problemach</p> <ol style="list-style-type: none"> badawczych, metodach, technikach i narzędziach badawczych właściwych dla ekonomii i nauk pokrewnych.
	Umiejętności	<p>K_U02Potrafi wykorzystać pogłębioną wiedzę teoretyczną, a także pozyskiwać dane niezbędne do analizowania i interpretacji procesów i zjawisk z zakresu ekonomii oraz powiązanych z nią dyscyplin.</p> <p>K_U06Potrafi sprawnie posługiwać się wybranymi ujęciami</p> <ol style="list-style-type: none"> (modelami i narzędziami) teoretycznymi do analizowania podejmowanych działań w praktyce gospodarczej. <p>K_U08Posiada pogłębioną umiejętność wypowiedzenia się w mowie i na piśmie, w sposób precyzyjny i spójny, na tematy</p> <ol style="list-style-type: none"> związane z wybranymi zagadnieniami ekonomicznymi z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych, przy wykorzystaniu dorobku ekonomii oraz dyscyplin pokrewnych.
	Kompetencje społeczne	<p>K_K03Ma przekonanie o znaczeniu zachowywania się w sposób profesjonalny i etyczny w życiu codziennym i pracy</p> <p>K_K05Potrafi określić i zarządzać priorytetami w</p> <ol style="list-style-type: none"> realizowanych zadaniach indywidualnych i grupowych. <p>K_K07Potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny,</p> <ol style="list-style-type: none"> zaangażowany i przedsiębiorczy.

Metody dydaktyczne:

Wykład z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej.

Ćwiczenia w formie konwersacji z analizą wybranych przypadków case study

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

Wykład: uzyskanie minimum 51% punktów z kolokwium zaliczeniowego; Ćwiczenia: Przygotowanie pracy pisemnej na zadany temat, wykonanie prezentacji w PowerPoint i przedstawienie jej na zajęciach; pozytywne oceny z przygotowania teoretycznego.

Literatura podstawowa:

- [1] Jajuga K., Nowe tendencje w zarządzaniu ryzykiem finansowym, Warszawa 2005.
- [2] Jedynak P., Szydło S., Zarządzanie ryzykiem, Kraków 2005.
- [3] Kaczmarek T.T., Zarządzanie ryzykiem handlowym, finansowym i produkcyjnym, Gdańsk 2004
Kaczmarek T.T., Zarządzanie ryzykiem w przedsiębiorstwie eksportującym, Ośrodek Doradztwa i
- [4] Doskonalenia Kadr Sp. zoo, Gdańsk 2001
- [5] Kendall R., Zarządzanie ryzykiem – dla menadżerów , Warszawa 2006
- [6] Krupa M., Ryzyko i niepewność we zarządzaniu firmą, Kraków-Kluczbork 2002.
Kulińska E., Dornfeld A., Zarządzanie ryzykiem procesów. Identyfikacja – Modelowanie - Zastosowanie,
- [7] Wydawnictwo Politechniki Opolskiej, Opole 2009
- [8] Nowakowski M., Rzemienia M., Kryzys i przetrwanie w marketingu, Difin, Warszawa 2003.

Literatura uzupełniająca:

- Kulińska E., Risk management versus value of logistics processes, [in book:] Advanced Logistics Solutions, (ed. by:) V. Modrak, Presov 2008.
- Kulińska E., Risk management relation surplus value change of logistics processes, [w:] Invence – Inovace – Investice, od recese k prosperitě, Vydavatel Vysoká Škola Báňská, Republika Czeska, Ostrava 2009.
- Kulińska E., Risk mapping in supply chain, [w:] Finanční A Logistické Řizení – 2007, Republika Czeska, Malenovice 2007.
- Kulińska E., Dornfeld A., Zarządzanie ryzykiem procesów logistycznych – studium przypadku, Logistyka 3/2009.
- Kendall R, Zarządzanie ryzykiem dla menadżerów. Praktyczne podejście do kontrolowania ryzyka, K. E. LIBER, Warszawa 2000
- Kulińska E., Znaczenie zarządzania ryzykiem w logistycznym procesie transportu, [w:] Wybrane Zagadnienia Logistyki Stosowanej, Rocznik 2007 Komitet Transportu Polskiej Akademii Nauk, nr4(2007), Oficyna Wydawnicza TEXT, Kraków 2007.

* niewłaściwe przekreślić

.....
(kierownik jednostki organizacyjnej/bezpośredni przełożony:
pieczęć/podpis

.....
(Dziekan Wydziału
pieczęć/podpis)

Karta Opisu Przedmiotu

Kierunek studiów	Ekonomia
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
Specjalność	Zarządzanie i Ekonomia Regionu
Forma studiów	Studia stacjonarne
Semestr studiów	IV

Nazwa przedmiotu		Przetargi i Zamówienia Publiczne			Nauki podst. (T/N)	N
Subject Title		Tenders and public orders				
ECTS (pkt.)				Tryb zaliczenia przedmiotu		Kod przedmiotu
Całk.	3	Kont.	1,8	Prakt.		
				Zaliczenie na ocenę		EKM052
Wymagania wstępne w zakresie przedmiotu	Nazwy przedmiotów					
	Wiedza		1. 2. ...			
	Umiejętności		1. 2. ...			
	Kompetencje społeczne		1. 2. ...			
Program przedmiotu						

Forma zajęć	L. godz. zajęć w sem.		Prowadzący zajęcia (tytuł/stoień naukowy, imię i nazwisko)
	Całkowita	Kontaktowa	
Wykład	40	30	dr inż. Marzena Szewczuk-Stępień
Ćwiczenia	45	15	dr inż. Marzena Szewczuk-Stępień
Laboratorium			
Projekt			
Seminarium			

Treści kształcenia			
Wykład	Sposób realizacji	wykład w sali audytornej	
Lp.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	POJĘCIE PRAWA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH I JEGO ROLA W GOSPODARCE		2
2.	ZAKRES PODMIOTOWY I PRZEDMIOTOWY USTAWY PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH		2
3.	WYŁĄCZENIA STOSOWANIA USTAWY (CAŁKOWITE I CZĘŚCIOWE). PROGI KWOTOWE		2
4.	ZASADY UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ		1
5.	TRYBY UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ		2
6.	PODMIOTY UPRAWNIONE DO POSTĘPOWANIA O UDZIELENIE ZAMÓWIEŃ		2
7.	PRZYGOTOWANIE POSTĘPOWANIA O UDZIELENIE ZAMÓWIENIA PUBLICZNEGO		3
8.	SPECYFIKACJA ISTOTNYCH WARUNKÓW ZAMÓWIENIA		4
9.	POSTĘPOWANIE O UDZIELENIE ZAMÓWIENIA PUBLICZNEGO		3
10.	UMOWY W PRZEDMIOCIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH		2
11.	ŚRODKI OCHRONY PRAWNEJ		1
12.	ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA NARUSZENIE PRZEPISÓW USTAWY		2
13.	KONTROLA UDZIELANIA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH		2
14.	STATUS PREZESA URZĘDU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH		1
15.	PODSUMOWANIE TEMATYKI WYKŁADÓW ORAZ ZALICZENIE		1
L. godz. pracy własnej studenta		10	L. godz. kontaktowych w sem. 30
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		zachęcanie do dyskusji w trakcie wykładów, kolokwium zaliczeniowe	

Cwiczenia	Sposób realizacji	ćwiczenia w sali lekcyjnej		
Lp.	Tematyka zajęć		Liczba godzin	
1.	PRZYGOTOWANIE I PRZEPROWADZENIE POSTĘPOWANIA O UDZIELENIE ZAMÓWIENIA PUBLICZNEGO – OMÓWIENIE FORMY PROWADZENIA ZAJĘĆ, USTALENIE ZAKRESU		1	
2.	OKREŚLENIE WARTOŚCI ZAMÓWIENIA		1	
3.	SPECYFIKACJA ISTOTNYCH WARUNKÓW ZAMÓWIENIA (SIWZ) - ANALIZA TREŚCI: OPIS PRZEDMIOTU, CENA, WARUNKI UDZIAŁU W POSTĘPOWANIU		2	
4.	CO ZNACZY SFORMUŁOWANIE „TREŚĆ OFERTY NIE ODPOWIADA TREŚCI SIWZ”? – SYMULACJE SYTUACJI		1	
5.	OCENA SPEŁNIENIA WARUNKÓW STAWIANYCH WYKONAWCOM – SYMULACJE SYTUACJI		2	
6.	BADANIE I OCENA OFERT, WYBÓR OFERTY NAJKORZYSTNIEJSZEJ – SYMULACJE SYTUACJI		2	
7.	OPRACOWANIE SIWZ W ODPOWIEDZI NA PRZYKŁADOWE OGŁOSZENIA – PRACA W ZESPOŁACH ROBOCZYCH, PREZENTACJE GRUP		5	
8.	PODSUMOWANIE TEMATYKI ĆWICZEŃ ORAZ ZALICZENIE		1	
L. godz. pracy własnej studenta		30	L. godz. kontaktowych w sem.	15
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		zachęcanie do aktywności podczas ćwiczeń, zidentyfikowane uczestnictwo w pracach indywidualnych i grup roboczych; wykonanie pracy zaliczeniowej wraz z prezentacją (przykładowy SIWZ)		
Efekty kształcenia dla przedmiotu - po zakończonym cyklu kształcenia	Wiedza	1. (K_W19) Ma rozszerzoną wiedzę na temat terminologii, teorii i praktyki w obrębie zarządzania rozwojem regionu i gospodarki regionalnej.		
	Umiejętności	1. (K_U15) Potrafi samodzielnie wybrać i zastosować adekwatny dla zarządzania rozwojem regionu sposób postępowania, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów społecznych, gospodarczych i ekologiczno-przestrzennych rozwoju lokalnego i regionalnego.		
	Kompetencje społeczne	1. (K_K15) Jest przygotowany do uczestniczenia i koordynowania działań w obszarze gospodarki regionu oraz potrafi przewidywać prawne, społeczne, ekonomiczne i ekologiczne skutki swojej działalności. 2. (K_K19) Jest przygotowany do uczestniczenia w działaniach w obszarze gospodarki (ze szczególnym uwzględnieniem ekonomii regionu) oraz potrafi przewidywać wielowymiarowe skutki działalności gospodarczej.		

Metody dydaktyczne:

Wykład – prezentacja w Power Point, wykład konwersatoryjny, zachęcanie studentów do dyskusji

Ćwiczenia – rozwiązywanie zadań i ćwiczeń przedmiotowych, omówienie studiów przypadków,

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

Wykład: pozytywna ocena z kolokwium zaliczeniowego, uzyskanie zaliczenia z ćwiczeń; Ćwiczenia: pozytywna ocena za przygotowanie i prezentację SIWZ, zidentyfikowana aktywność podczas zajęć, w tym w pracach indywidualnych (prasówka) i grupach roboczych (analizy);

Literatura podstawowa:

Ustawa z dnia 29.01.2004 r. Prawo zamówień publicznych, Dz. U. 19/04, poz. 177 z późniejszymi

[1] zmianami

Akty wykonawcze do ustawy w postaci rozporządzeń Prezesa Rady Ministrów (zostaną podane w

[2] trakcie wykładu)

Literatura uzupełniająca:

- [1] Pieróg Jerzy: Prawo zamówień publicznych. Komentarz. Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2010
Borowicz Andrzej (red.): Ekonomiczne i prawne zagadnienia zamówień publicznych. Polska na tle unii europejskiej. Publikacja pokonferencyjna. UZP, Łódź 2010.
- [2] Nowe podejście do zamówień publicznych – wyzwanie dla zamawiających – szansa dla małych i średnich przedsiębiorstw. PARP, Warszawa 2010.
- [3] Miesięcznik Zamówienia Publiczne Doradca. Wydawnictwo Publicus.
- [5] www.uzp.gov.pl

* niewłaściwe przekreślić

.....
(kierownik jednostki organizacyjnej/bezpośredni przełożony:
pieczęć/podpis

.....
(Dziekan Wydziału
pieczęć/podpis)

Karta Opisu Przedmiotu

Kierunek studiów	EKONOMIA
Profil kształcenia	Praktyczny
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
Specjalność	Zarządzanie i ekonomia regionu
Forma studiów	Studia stacjonarne
Semestr studiów	IV

Nazwa przedmiotu	System finansów publicznych w Polsce i UE	Nauki podst. (T/N)	N
Subject Title	The public finance system in Poland and EU		

ECTS (pkt.)				Tryb zaliczenia przedmiotu		Kod przedmiotu	
Całk.	3	Kont.	1,8	Prakt.		Zaliczenie na ocenę	
						EKM053	

Wymagania wstępne w zakresie przedmiotu	Nazwy przedmiotów	MIKROEKONOMIA, MAKROEKONOMIA, PODSTAWY PRAWA, PODSTAWY FINANSÓW, PODSTAWY RACHUNKOWOŚCI
	Wiedza	<ol style="list-style-type: none"> K_W01 Ma podstawową wiedzę z zakresu nauk ekonomicznych i podstawowej terminologii K_W02 Zna podstawową terminologię stosowaną w ekonomii, rozumie jej zastosowania także w obrębie pokrewnych dyscyplin
	Umiejętności	<p>K_U02 Potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną, a także</p> <ol style="list-style-type: none"> pozyskiwać dane niezbędne do analizowania procesów i zjawisk z zakresu ekonomii oraz powiązanych z nią dyscyplin.
	Kompetencje społeczne	<p>K_K01 Ma świadomość swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę nieustannego uczenia się i rozwoju kompetencji osobistych</p> <ol style="list-style-type: none"> oraz interpersonalnych, wyznacza ścieżkę własnego rozwoju, doskonalenia umiejętności oraz kompetencji.

Program przedmiotu

Forma zajęć	L. godz. zajęć w sem.		Prowadzący zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)
	Całkowita	Kontaktowa	
Wykład	40	30	dr Roman Śmietański
Ćwiczenia	45	15	dr Roman Śmietański
Laboratorium			
Projekt			
Seminarium			

Treści kształcenia

Wykład	Sposób realizacji	wykład w sali audytornej	
Lp.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Finanse publiczne – pojęcie, funkcje, klasyfikacja.		2
2.	System finansów publicznych w Polsce		2
3.	Podmioty sektora finansów publicznych w Polsce		2
4.	Budżet państwa – pojęcie, rola, cechy, funkcje, zasady budżetowe, podział i zadania budżetu		2
5.	Budżet państwa – dochody, polityka podatkowa, wydatki,- zasady gospodarowania środkami publicznymi		2
6.	Tryb opracowywania, uchwalania i wykonywania budżetu państwa		2
7.	Kontrola i dyscyplina budżetowa		2
8.	Finanse samorządu terytorialnego – Budżet, wieloletnia prognoza finansowa i uchwała budżetowa jednostki samorządu terytorialnego		2
9.	Audyt wewnętrzny oraz koordynacja audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych		2
10.	System finansów publicznych Unii Europejskiej		2
11.	Budżet Unii Europejskiej - geneza, znaczenie, zasady budżetowe, wieloletnie ramy finansowe.		2
12.	Budżet Unii Europejskiej - procedura uchwalania, struktura budżetu, źródła dochodów, struktura wydatków.		2

13.	Instytucje i organy Unii Europejskiej związane z tworzeniem, uchwalaniem i kontrolą budżetu UE		2
14.	Propozycje zmian finansowych w budżecie Unii Europejskiej na lata 2014-2020.		2
15.	Wykład zaliczeniowy		2
L. godz. pracy własnej studenta		10	L. godz. kontaktowych w sem.
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		Rozmowa podsumowująca wykład ze studentami na temat poruszonych zagadnień	
Ćwiczenia		Sposób realizacji	ćwiczenia w Sali z dostępem do internetu i urządzenia adiowizualnego
Lp.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Przegląd wybranych teorii finansów		1
2.	Polityka finansów publicznych państwa – analiza zmian w ujęciu historycznym		1
3.	Wieloletni Plan Finansowy Państwa		1
4.	Zobowiązania sektora finansów publicznych z tytułu państwowego długu		1
5.	Działalność podmiotów sektora finansów publicznych – zakres, tryb i sposób rozliczania otrzymanych środków pieniężnych		2
6.	Analiza budżetu państwa pod względem podziału wydatków oraz uzyskanych dochodów.		1
7.	Sytuacja makroekonomiczna i stan finansów publicznych w Polsce		1
8.	Analiza wybranego budżetu gminy w ujęciu struktury jego dochodów i wydatków.		1
9.	Analiza wybranego budżetu gminy w ujęciu dynamiki zmian do okresów		1
10.	Zasady gospodarowania środkami publicznymi pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej oraz z innych źródeł zagranicznych.		1
11.	Stworzenie przykładowego budżetu np. gminy z uwzględnieniem wykorzystania przez nie funduszy Unii Europejskiej		1
12.	Europejski Trybunał Obrachunkowy - sprawozdania i opinie z kontroli przeprowadzone przez trybunał		1
13.	System finansów publicznych w wybranych krajach Unii Europejskie		1
14.	Zajęcia zaliczeniowe		1
L. godz. pracy własnej studenta		30	L. godz. kontaktowych w sem.
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		Dyskusja ze studentami podsumowująca poruszone zagadnienia, problemy, przedstawione przykłady i rozwiązane zadania.	
Efekty kształcenia dla przedmiotu - po zakończonym cyklu kształcenia	Wiedza	<p>K_W01 Zna terminologię stosowaną w ekonomii, rozumie jej źródła i zastosowania w obrębie pokrewnych dyscyplin naukowych na poziomie rozszerzonym.</p> <p>K_W09 Ma rozszerzoną wiedzę o różnych rodzajach struktur gospodarczych i instytucjach życia społeczno-gospodarczego i zachodzących między nimi związkach.</p>	
	Umiejętności	<p>K_U02 Potrafi wykorzystać pogłębioną wiedzę teoretyczną, a także pozyskiwać dane niezbędne do analizowania i interpretacji procesów i zjawisk z zakresu ekonomii oraz powiazanych z nią dycscvplin.</p> <p>K_U05 Posiada pogłębione umiejętności prezentowania własnych pomysłów, wątpliwości i sugestii; posiada umiejętności popierania ich rozbudowaną argumentacją dotyczącą poglądów różnych autorów, przy jednoczesnym kierowaniu się przy tym zasadami etycznymi.</p> <p>K_U16 Potrafi samodzielnie kreować oryginalne scenariusze rozwiązań dla złożonych problemów związanych z rozwojem regionalnym.</p>	
	Kompetencje społeczne	<p>K_K02 Utożsamia się z wartościami, celami i zadaniami realizowanymi w praktyce w obszarze ekonomii; wyróżnia się rozważą, dojrzałością oraz zaangażowaniem w projektowaniu, planowaniu, a także realizowaniu działań w obszarze</p> <p>K_K07 Potrafi myśleć i działać w sposób kreatywny, zaangażowany i przedsiębiorczy.</p>	

Metody dydaktyczne:

Wykład – prezentacja multimedialna połączona z omówieniem zagadnień programowych w oparciu teorię, przepisy prawa i wyników prowadzonych badań.

Ćwiczenia – analiza przypadków, prezentacje multimedialne, dyskusja.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

Wykład – zaliczenie w formie odpowiedzi ustnej lub pisemnego testu.

Ćwiczenia – zaliczenie w formie pisemnego kolokwium, oceny indywidualnego referatu połączonego z prezentacją i oceny ogólnej aktywności w trakcie zajęć.

Literatura podstawowa:

- [1] Obowiązujące akty prawne dotyczące finansów publicznych Polski i UE
- [2] S. Owsiak: *Finanse publiczne. Teoria i praktyka*; wyd. PWN, Warszawa 2011
- [3] C. Kosikowski: *Prawo finansowe w Unii Europejskiej*; wyd. Branta, Bydgoszcz 2008
- [4] T. Lubińska: *Budżet a finanse publiczne*; wyd. Difin, 2010
- [5] J. Osiatyński: *Finanse publiczne. Ekonomia i polityka*; wyd. PWN, Warszawa 2006.
European Court of Auditors, Library Service: *The Finances of the European Union - A Selective Bibliography*, April 2009; źródło: <http://eca.europa.eu/portal/pls/portal/docs/1/7406724.PDF>
- [7] M. Czernielewska-Rutkowska: *Budżet ogólny Unii Europejskiej. Stan obecny i perspektywy*; wyd. Difin,

Literatura uzupełniająca:

- [1] J. Żyrzyński: *Budżet i polityka podatkowa. Wybrane zagadnienia*; wyd. PWN, Warszawa 2009.
M. Dylewski, B. Filipiak, M. Gorzałczyńska-Koczkodaj: *Finanse samorządowe. Narzędzia, decyzje, procesy*; wyd. PWN, Warszawa 2007.
K. Marchewka-Bartkowiak: *Zarządzanie długiem publicznym Teoria i praktyka Państw Unii Europejskiej*; wyd. PWN, Warszawa 2009.
- [3] K. Żukrowska: *Budżet ogólny Unii Europejskiej*; Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, Warszawa 2009
- [4] *Budżet*; źródło: http://europa.eu/legislation_summaries/budget/index_pl.htm, Oficjalny Portal Internetowy Unii Europejskiej

* niewiściwe przekreślić

.....
(kierownik jednostki organizacyjnej/bezpośredni przełożony:
pieczęć/podpis

.....
(Dziekan Wydziału
pieczęć/podpis)

Karta Opisu Przedmiotu

Kierunek studiów	Ekonomia
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
Specjalność	Zarządzanie i ekonomia regionu
Forma studiów	Studia stacjonarne
Semestr studiów	IV

Nazwa przedmiotu		Biznes plan ekonomia			Nauki podst. (T/N)	N
Subject Title		Business plan				
ECTS (pkt.)				Tryb zaliczenia przedmiotu		Kod przedmiotu
Całk.	3	Kont.	1,8	Prakt.	Zaliczenie na ocenę	EKM054
Wymagania wstępne w zakresie przedmiotu	Nazwy przedmiotów	Biznes plan				
	Wiedza	1. 2. ...				
	Umiejętności	1. 2. ...				
	Kompetencje społeczne	1. 2. ...				
Program przedmiotu						

Forma zajęć	L. godz. zajęć w sem.		Prowadzący zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)
	Całkowita	Kontaktowa	
Wykład	45	30	dr inż. Jan Pomierny
Ćwiczenia	30	15	dr inż. Jan Pomierny
Laboratorium			
Projekt			
Seminarium			

Treści kształcenia			
Wykład	Sposób realizacji	Zajęcia w Sali dydaktycznej. Wykłady z prezentacjami multimedialnymi. Studia przypadków	
Lp.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Istota planowania biznesowego		2
2.	Formy organizacyjno – prawne firm , aspekty własnościowo – finansowe		2
3.	Struktura biznes planu		2
4.	Założenia wstępne, nakłady początkowe		2
5.	Harmonogram realizacji zadania		2
6.	Analiza SWOT		2
7.	Plan techniczny i marketingowy		2
8.	Analiza prognozy rentowności		2
9.	Dźwignia operacyjna		2
10.	Dźwignia finansowa		2
11.	Plan strategiczny		2
12.	Analiza wrażliwości		2
13.	Projekcje dokumentów finansowych		2
14.	Analiza wskaźnikowa		2
15.	Ocena efektywności przedsięwzięcia biznesowego		2
L. godz. pracy własnej studenta		15	L. godz. kontaktowych w sem. 30
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		Ocena opracowanych projektów (studiów przypadków) uwzględniających metody planowania biznesowego	
Ćwiczenia		Sposób realizacji	Zajęcia z prac ćwiczeniowych - studia przypadków

Lp.	Tematyka zajęć		Liczba godzin
1.	Charakterystyka przedsiębiorcy – test predyspozycji		1
2.	Plan budżetu rodzinnego		1
3.	Określenie przedmiotu działania		1
4.	Analiza sektorowa rynku		1
5.	Założenia wstępne do biznesu		1
6.	Nakłady początkowe		1
7.	Harmonogram realizacji zadania		1
8.	Plan techniczny		1
9.	Plan marketingowy , analiza konkurencji		1
10.	Wybór strategii organizacji i poszczególnych domen		1
11.	Prognoza przepływów gotówkowych		1
12.	Prognoza rachunku zysków i strat		1
13.	Obliczenie prognozy rentowności i marginesu bezpieczeństwa		1
14.	Wyznaczenie dźwigni operacyjnej i finansowej		1
15.	Analiza wskaźnikowa		1
L. godz. pracy własnej studenta		15	L. godz. kontaktowych w sem.
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		Wykonanie projektu.	
Efekty kształcenia dla przedmiotu - po zakończonym cyklu kształcenia	Wiedza	K_W18 Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach 1. badawczych właściwych dla zarządzania rozwojem regionu ze szczególnym uwzględnieniem wymiaru gospodarczego. K_W19 Ma rozszerzoną wiedzę na temat terminologii, teorii i praktyki w obrębie zarządzania rozwojem regionu i gospodarki regionalnej.	
	Umiejętności	K_U14 Posiada umiejętność kreowania koncepcji rozwoju strategicznego i oraz efektywnego wykorzystania narzędzi wspomagających zrównoważony rozwój regionalny. K_U16 Potrafi samodzielnie kreować oryginalne scenariusze rozwiązań dla złożonych problemów związanych z rozwojem regionalnym.	
	Kompetencje społeczne	K_K15 Jest przygotowany do uczestniczenia i koordynowania działań w obszarze gospodarki regionu oraz potrafi przewidywać prawne, społeczne, ekonomiczne i ekologiczne skutki swojej działalności. K_K18 Komunikuje się i współpracuje z otoczeniem na rzecz poprawy efektywności i komplementarności rozwoju lokalnego i regionalnego.	

Metody dydaktyczne:

Wykład wraz z projekcjami multimedialnymi w PPT.

Podstawą ćwiczeń jest praktyczne wykonywanie poszczególnych etapów planu biznesowego.

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

Ćwiczenia : Wykonanie projektu – Biznes plan dla wybranego przedsięwzięcia - umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy teoretycznej

Wykład : Kolokwium zaliczeniowe z podstawowej terminologii i algorytmów obliczeniowych dotyczących planowania biznesowego

Literatura podstawowa:

[1] Filar E., Skrzypek J.: BIZNES PLAN. POLTEXT, Warszawa 2003.

[2] Bednarski Lech. ANALIZA FINANSOWA W PRZEDSIĘBIORSTWIE PWE, Warszawa 1997.

Literatura uzupełniająca:

[1] Morrow Jeffrey. RÓB BIZNES. PWN, Warszawa 1991.

Mulak Maciej S., M.B.A. JAK OPRACOWAĆ BUSINESS PLAN M&A Communications, Montreal, Canada, [2] 1988.

[3] Andrzej Ganicz. BUSINESS PLAN. Gwarant, Łódź, 1991

[4] Sierpińska M., Jachna T. OCENA PRZEDSIĘBIORSTW. WN PWN, Warszawa 1997

* niewłaściwie przekreślić

Karta Opisu Przedmiotu

Kierunek studiów	Ekonomia
Profil kształcenia	Ogólnoakademicki
Poziom studiów	Studia drugiego stopnia
Specjalność	Zarządzanie i ekonomia regionu
Forma studiów	Studia stacjonarne
Semestr studiów	IV

Nazwa przedmiotu		Zarządzanie procesami ekonomicznymi			Nauki podst. (T/N)		N	
Subject Title		Management of economic processes						
ECTS (pkt.)				Tryb zaliczenia przedmiotu			Kod przedmiotu	
Całk.	3	Kont.	1,8	Prakt.		Zaliczenie na ocenę		EKM055
Wymagania wstępne w zakresie przedmiotu	Nazwy przedmiotów							
	Wiedza		1. 2. ...					
	Umiejętności		1. 2. ...					
	Kompetencje społeczne		1. 2. ...					
Program przedmiotu								

Forma zajęć	L. godz. zajęć w sem.		Prowadzący zajęcia (tytuł/stopień naukowy, imię i nazwisko)
	Całkowita	Kontaktowa	
Wykład	45	30	dr inż. Łukasz Mach
Ćwiczenia	30	15	dr inż. Łukasz Mach

Treści kształcenia					
Wykład		Sposób realizacji		wykład w sali audytornej	
Lp.	Tematyka zajęć			Liczba godzin	
1.	Zdefiniowanie orientacji funkcjonalnej i procesowej w aspekcie zarządzania przedsiębiorstwem. Wskazanie różnic.			2	
2.	Istota i cele zarządzania procesowego			2	
3.	Podejście procesowe w różnych koncepcjach zarządzania			2	
4.	Klasyfikacja rodzajowa procesów			2	
5.	Modele procesów i ich standaryzacja			2	
6.	Metodyka zarządzania procesami			2	
7.	Identyfikacja procesów i ich mapowanie			2	
8.	Projektowanie w zarządzaniu procesowym. Wdrażanie zmian.			2	
9.	Zasady kierowania procesami			2	
10.	Metody i techniki usprawniania procesów i zarządzania procesami			2	
11.	Wdrożenie podejścia procesowego w przedsiębiorstwie			2	
12.	Cykl życia procesu w organizacji			2	
13.	Formy organizacji procesowej			2	
14.	Informatyczne systemy wspomagające zarządzanie procesami			2	
15.	Zarządzanie procesami a budowanie przewagi konkurencyjnej			2	
L. godz. pracy własnej studenta		15	L. godz. kontaktowych w sem.		30
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		Pisemna praca zaliczeniowa, zachęcanie do dyskusji w ramach wykładu.			
Ćwiczenia		Sposób realizacji		w sali wyposażonej w sprzęt audiowizualnej	
Lp.	Tematyka zajęć			Liczba godzin	

1.	Zarządzanie procesami biznesowymi w przedsiębiorstwie na przykładzie wybranego przedsiębiorstwa – wyjaśnienie kolejnych faz zarządzania procesowego	1
2.	Identyfikacja i klasyfikacja procesów w przedsiębiorstwie	1
3.	Diagnoza stanu istniejącego jako punkt wyjścia do identyfikacji, analizowania i oceny procesów	2
4.	Doskonalenie procesów biznesowych w przedsiębiorstwie na wybranym	2
5.	Zmiany ewolucyjne – usprawnianie obecnych procesów	1
6.	Zmiany rewolucyjne – projektowanie nowych procesów	1
7.	Warunki, sposoby postępowania przy wdrożeniu zarządzania procesowego w organizacji	1
8.	Przygotowanie w zespołach projektu wdrożenia podejścia procesowego i zaproponowanie koncepcji zarządzania procesami w wybranym przedsiębiorstwie.	6
L. godz. pracy własnej studenta		15
L. godz. kontaktowych w sem.		15
Sposoby sprawdzenia zamierzonych efektów kształcenia		wykonanie zadań dotyczących tematyki zarządzania procesami w grupie, odpowiedzi ustne z przygotowania teoretycznego
Efekty kształcenia dla przedmiotu - po zakończonym cyklu kształcenia	Wiedza	K_W18. Ma pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o problemach badawczych, metodach, technikach i narzędziach 1. badawczych właściwych dla zarządzania rozwojem regionu ze szczególnym uwzględnieniem wymiaru gospodarczego. K_W21. Zna nowoczesne koncepcje zarządzania i teorie przywództwa oraz narzędzia analizy strategicznej w polityce rozwoju regionu.
	Umiejętności	K_U18. Ma umiejętność planowania rozwoju regionu zarówno 1. na strategicznym jak i operacyjnym poziomie zarządzania rozwojem. K_U19. Potrafi opracowywać projekty rozwoju lokalnego i regionalnego.
	Kompetencje społeczne	K_K15. Jest przygotowany do uczestniczenia i koordynowania działań w obszarze gospodarki regionu oraz 1. potrafi przewidywać prawne, społeczne, ekonomiczne i ekologiczne skutki swojej działalności. K_K18. Komunikuje się i współpracuje z otoczeniem na rzecz 2. poprawy efektywności i komplementarności rozwoju lokalnego i regionalnego.

Metody dydaktyczne:

Wykład w postaci multimedialnej, zawierający zagadnienia teoretyczne oraz rozwiązania przykładowych zadań. Ćwiczenia analiza przypadków połączona z dyskusją

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu:

Przedmiot kończy się kolokwium zaliczeniowym. Ćwiczenia zaliczone są w oparciu o kolokwium zaliczeniowe oraz ocenę pracy studenta.

Literatura podstawowa:

- [1] Brilman J., Nowoczesne koncepcje i metody zarządzania, PWN, Warszawa 2002
- [2] Bitkowska A., Zarządzanie procesami biznesowymi w przedsiębiorstwie, Vizja Press&IT, Warszawa
- [3] Grajewski P., Organizacja procesowa, PWE, Warszawa, 2007
- [4] 4. Romanowska M., Trocki M., Podejście procesowe w zarządzaniu. Tom 1 i 2, SGH, Warszawa, 2004

Literatura uzupełniająca:

- Nowosielski St., Procesy i projekty logistyczne, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, 2008.
- [1] Grajewski P., Koncepcja struktury organizacji procesowej, wydawnictwo Dom Organizatora, Toruń, [2] 2003
 - Hofman M., Skrzypek E., Zarządzanie procesami w przedsiębiorstwie, Wydawnictwo: Wolters Kluwer
 - [3] Polska – OFICYNA, 2010

* niewiściwe przekreślić